2020

საქართველოს ტურიზმის სტატისტიკური მიმოხილვა

შეჯამება

2020 წლის სტატისტიკური ანგარიში მიმოიხილავს პანდემიის პირობებში ტურიზმის სექტორში არსებულ მდგომარეობას და მისი უარყოფითი ეფექტების შემცირების მიზნით ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის მიერ განხორციელებულ აქტივობებს.

2020 წელს საქართველოში ტურიზმის ინდუსტრია პანდემიის გამო, ისევე როგორც მთლიანად მსოფლიოში უპრეცენდენტოდ შემცირდა. მსოფლიო ტურიზმის ორგანიზაციის მონაცემებით, მსოფლიოში საერთაშორისო ტურისტული შემოსვლების რაოდენობა ერთი მილიარდით შემცირდა და -74%-იანი კლებით 1990 წელს დაფიქსირებულ რაოდენობას გაუტოლდა. ეს გადათარგმნილი ეკონომიკურ მაჩვენებლებში არის შემოსავლის 1.3 ტრილიონი დოლარით შემცირება, გლობალური მშპ-ს დანაკარგი 2 ტრილიონი დოლარის მოცულობით, ასევე 100-120 მილიონი სამუშაო ადგილი რისკის ქვეშ. საქართველოში საერთაშორისო მოგზაურების ვიზიტების რაოდენობამ რეკორდულად მცირე რაოდენობა შეადგინა 1,747,110 (-81,3%), რითაც გაუტოლდა 2011 წლამდე არსებულ მონაცემს. შემოსავალმა უცხოელების მოგზაურობიდან საქართველოში შეადგინა 542 მილიონი დოლარი (კლება -83.4%). წინასწარი მონაცემებით მთლიანი დამატებული ღირებულება 2.55 მილიარდ ლარამდე შემცირდა, კოვიდისგან გამოწვეული შემცირებული მოთხოვნის გამო (კლება -29.8%). შედეგად, ტურიზმთან ასოცირებული ინდუსტრიების წმინდა დამატებული ღირებულება, როგორც მშპ-ს წილი 8.4%-დან 5.9%-მდე შემცირდა.

STR გლობალის თანახმად, 2020 წელს საქართველოში სასტუმროების დატვირთვის კოეფიციენტი 21.2% იყო, კლებამ წინა წელთან შედარებით -62.3% შეადგინა. ყველაზე მაღალი დატვირთვა იანვარში 35.5%, თებერვალსა 34.4% და აგვისტოში 32.5% დაფიქსირდა, ხოლო ყველაზე დაბალი ივნისში 8.8%, მარტსა 12% და ნოემბერში 13.2%. STR გლობალის მონაცემები სამი კატეგორიის ანალიზის საშუალებას იძლევა: თბილისი, ბათუმი და დანარჩენი საქართველო. მათგან დატვირთვის კოეფიციენტით ლიდერობს დანარჩენი საქართველო 32.4%, შემდეგ მოდის ბათუმი 26.8% და თბილისი 16.3%.

2020 წლის მარტიდან რეგულარულ საჰაერო მიმოსლვაზე დაიწყო შეზღუდვების დაწესება, ხოლო აპრილიდან წლის ბოლომდე საქართველოს საერთაშორისო აეროპორტებში ძირითადად სარეპატრიაციო საჰაერო რეისები ხორციელდებოდა. გარდა ამისა, სტრატეგიული საჰაერო მიმოსვლის შენარჩუნების მიზნით აპრილი-დეკემბრის პერიოდში რეგულარული საერთაშორისო ავიარეისები სრულდებოდა პირველ ეტაპზე საქართველოს ავიახაზების, ლუფტჰანსას, ეარ ბალტიკის და ეარ ფრანსისი მიერ, ხოლო ნოემბრიდან მათ რიცხვს დაემატა ყატარის ავიახაზები. ზემოთ ხსენებული ფაქტორების გათვალისწინებით 2020 წელს საქართველოს ყველა აეროპორტის ჯამურმა მგზავრთნაკადმა 829,840 მგზავრი შეადგინა, რაც თითქმის უტოლდება 2008 წლის მონაცემებს.

2020 წლის განმავლობაში დაცულ ტერიტორიებს 240,268 ვიზიტორი ესტუმრა, კლება წინა წელთან -80%-ს შეადგენდა. უცხოელი ვიზიტორთა რაოდენობა დაცულ ტერიტორიებზე 26,432 იყო, კლებამ კი -95.7% შეადგინა. შემცირებული ვიზიტორების რაოდენობა დაცული ტერიტორიების შემოსავლებზეც აისახა. დაცული ტერიტორიების ტურისტული სერვისებიდან მიღებულმა შემოსავლებმა 899,076 ლარი შეადგინა, კლება წინა წელთან -90.4%-ია.

საქართველოში პანდემიის გავლენის შესამცირებლად ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის მიერ განხორციელებულ აქტივობებს შორისაა: კერძო სექტორის მხარდაჭერისა და ოპერირების ადაპტირების მიმართულებით ჩატარებული ტრენინგები, კომუნიკაცია კერძო სექტორთან, რეკომენდაციების და სამომავლო ქმედებების დაგეგმვა, პროექტი „იმუშავე საქართველოდან“, საერთაშორისო თანამშრომლობის გაღრმავება.

კერძო სექტორის მხარდაჭერისა და ოპერირების ადაპტირების მიმართულებით ჩატარებული ტრენინგები მოიცავდა შემდეგ თემატიკას: “როგორ დავნერგოთ covid-19 თან დაკავშირებული ზოგადი რეკომენდაციები განთავსებისა და კვების ობიექტებში”, “Covid-19 ვირუსის პრევენციისა და არსებული რეგულაციების შესახებ”, „როგორ ჩავატაროთ

ღონისძიება უსაფრთხოდ დახურულ სივრცეში, კორონავირუსით გამოწვეულ ინფექციასთან დაკავშირებული რეკომენდაციების გათვალისწინებით“ და ა.შ.

2020 წლის მარტიდან კერძო სექტორის წარმომადგენლებთან ყოველდღიურად იგზავნებოდა ახალი კორონავირუსის (COVID -19) გავრცელების პრევენციასთან დაკავშირებით განახლებული ინფორმაცია. პანდემიის გამო სხვადასხვა პრობლემის განსახილველად და მათ მოსაგვარებლად გაიმართა 20-ზე მეტი შეხვედრა ტურიზმის ინდუსტრიის წარმომადგენლებთან. ტურიზმის კერძო სექტორის წარმომადგენლებთან ინტენსიური შეხვედრებისა და მოლაპარაკებების საფუძველზე, მომზადდა რეკომენდაციები, რომლის დარგობრივი უწყებებისთვის გაზიარების შედეგად, შემუშავდა ეკონომიკის აღდგენის გეგმა და სხვადასხვა საშეღავათო პროექტები. ასევე, კერძო სექტორთან თანამშრომლობით, საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციისა და საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ერთობლივი ძალისხმევის საფუძველზე შემუშავდა ჯანმრთელობის მკაცრი პროტოკოლები ტურიზმის ინდუსტრიისთვის, მათ შორის სასტუმროებისთვის, რესტორნებისთვის, სატრანსპორტო საშუალებებისთვის, ტურისტული კომპანიებისა და გიდებისთვის. ზემოაღნიშნული სტანდარტების განხორციელებამ უზრუნველყო როგორც საერთაშორისო ვიზიტორების, ისე ადგილობრივი მოსახლეობის უსაფრთხოება.

ტურიზმის კერძო სექტორის მხარდაჭერისა და შიდა ტურიზმის პოპულარიზაციის მიზნით, ქვეყნის მასშტაბით ჩატარდა რიგი საინფორმაციო ტურები სხვადასხვა რეგიონებში, რამაც უზრუნველყო მოსახლეობის ცნობიერების კიდევ უფრო ამაღლება საქართველოს ტურისტული დანიშნულების ადგილების შესახებ. ასევე, განხორციელდა საერთაშორისო მარკეტინგული კამპანიები, ქვეყნის, როგორც უსაფრთხო მასპინძელი ტურისტული დანიშნულების ადგილის პოპულარიზაციის მიმართულებით.

“იმუშავე საქართველოდან“ ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის პროექტია, რომელიც საქართველოში დისტანციურად მუშაობის მსურველ უცხო ქვეყნის მაღალანაზღაურებად მოქალაქეებს საქართველოში მასპინძლობს. 95 ქვეყნის დისტანციურად მომუშავე სხვადასხვა გლობალური კომპანიის თანამშრომლებს, საქართველოს მთავრობა სთავაზობს, ერთ წლამდე ვადით დისტანციურად შეასრულონ სამუშაო. პროექტი 27 აგვისტოდან დაიწყო და დიდი დაინტერესება მოიპოვა მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში, განსაკუთრებით კი აშშ-ში, დიდ ბრიტანეთში, კანადაში, თურქეთსა და სხვა სახელმწიფოებში.

2020 წლის 15-17 სექტემბერს, საქართველომ უმასპინძლა გაეროს მსოფლიო ტურიზმის ორგანიზაციის (მტო) აღმასრულებელი საბჭოს 112-ე სხდომას. ღონისძიებას დაესწრო მტო-ს მაღალი დონის წარმომადგენლობა გენერალური მდივნის, ზურაბ პოლოლიკაშვილის ხელმძღვანელობით, მტო-ს აღმასრულებელი საბჭოს წევრი ქვეყნების ტურიზმის მინისტრები 24 ქვეყნიდან და ასევე 200-მდე საერთაშორისო დელეგატი. სხდომის ფარგლებში მოხდა გლობალური დღის წესრიგით გათვალისწინებული ტურიზმის ინდუსტრიის პოლიტიკის ძირითადი საკითხების, მათ შორის, არსებული გამოწვევების დაძლევის მიდგომების და სამომავლო გეგმების განხილვა.

იმედი გვაქვს, რომ ეს პუბლიკაცია გახდება ინფორმაციის მნიშვნელოვანი წყარო, რომელსაც ხშირად მიუბრუნდებით.

საერთაშორისო ვიზიტები საქართველოში

2020 წელს საქართველოში ტურიზმის ინდუსტრია პანდემიის გამო, ისევე როგორც მთლიანად მსოფლიოში, უპრეცენდენტოდ შემცირდა.

საერთაშორისო მოგზაურების ვიზიტების რაოდენობამ რეკორდულად მცირე რაოდენობა შეადგინა 1,747,110 (-81,3%), რითაც გაუტოლდა 2011 წლამდე არსებულ მონაცემს. საერთაშორისო მოგზაურების ვიზიტების რაოდენობა მოიცავს საერთაშორისო ვიზიტორების მიერ განხორციელებულ ვიზიტების რაოდენობას 1,513,421 (-80.4%) და სხვა ვიზიტებს (არასტურისტული) 233,689 (-85.7%). საერთაშორისო ვიზიტორების მიერ განხორციელებული ვიზიტებიდან 1,087,093 (-78.6%) ტურისტული ვიზიტი (ვიზიტი ღამისთევით) იყო, ხოლო 426,328 (-83.9%) ერთდღიანი ვიზიტი.

ყველაზე მეტი საერთაშორისო ვიზიტი წლის განმავლობაში პირველ კვარტალში დაფიქსირდა: იანვარი 523,689 (+19.8%), თებერვალი 386,859 (-0.6%), მარტი 209,945 (-58.6%). ამ პერიოდში ვიზიტების რაოდენობამ 2020 წელს დაფიქსირებული მთლიანი საერთაშორისო ვიზიტების 74% შეადგინა. ყველაზე ნაკლები ვიზიტით კი აპრილი 34,321 (-93.8%), მაისი 36,358 (-94.1%) და ივნისი 37,915 (-94.8%) გამოირჩა.

საერთაშორისო ვიზიტებში (საქართველოს არარეზიდენტი მოქალაქეების გათვალიწინების გარეშე) უმეტესი წილი 80.1% (1,100,354) მეზობელ ქვეყნებს უკავიათ, მხოლოდ 19.9% (272,716) მოდის სხვა ქვეყნებზე. წლის ლიდერი ვიზიტების რაოდენობით თურქეთია 335,580.

საერთაშორისო ვიზიტების უმრავლესობა 1,218,259 (80.5%) სახმელეთო ტრანსპორტის მეშვეობით განხორციელდა, შემდეგ არის საჰაერო ტრანსპორტი 269,193 (17.8%). სარკინიგზო და საზღვაო გზით ვიზიტების რაოდენობამ, შესაბამისად 12,640 (0.9%) და 13,329 (0.8%) შეადგინა. ყველაზე დატვირთული საზღვარი იყო წითელი ხიდი 301,033 (19.9%). მას მოსდევს სარფი 278,477 (18.4%), ყაზბეგი 273,553 (18.1%), თბილისის აეროპორტი 202,632 (13.4%), სადახლო 184,388 (12.2%). საერთაშორისო ვიზიტების უდიდესი წილი სწორედ ამ ხუთი საზღვრიდან ფიქსირდება, რაც მთლიანი საერთაშორისო ვიზიტების 81.9%-ია.

ევროკავშირის ქვეყნებიდან საერთაშორისო ვიზიტების რაოდენობამ 70,742 (-85.4%) შეადგინა. ყველაზე მეტი ვიზიტი პოლონეთიდან 10,691 (-87.9%) და გერმანიიდან 9,338 (-89.5%) განხორციელდა.

საერთაშორისო ვიზიტების უმრავლესობა მამაკაცების მიერ განხორციელდა 1,166,555 (77.1%), ქალების ვიზიტებს კი 346,866 (22.9%) შეადგენდა. ყველაზე მეტი ვიზიტი 31-50 ასაკობრივი ჯგუფის წარმომადგენლებმა განახორციელეს 788,553 (52.1%). მას მოსდევს 51-70 ასაკობრივი ჯგუფი 380,514 (25.1%) და 15-30 ასაკობრივი სეგმენტი 330,885 (21.9%). ყველაზე მცირე ასაკობრივი ჯგუფი 71+ მხოლოდ ვიზიტების 0.9%-ს აერთიანებს, რაც რაოდენობრივად 13,469 ვიზიტია.

კოვიდმა და მასთან დაკავშირებულმა რეგულაციებმა მნიშვნელოვანი გავლენა იქონია საერთაშორისო ვიზიტების მაჩვენებლებზე, კერძოდ:

საერთაშორისო ვიზიტების წილი საერთაშორისო მოგზაურების რაოდენობაში გაიზარდა, ტურისტული ვიზიტების წილი კი საერთაშორისო ვიზიტების რაოდენობაში. საერთაშორისო ვიზიტების წილი საერთაშორისო მოგზაურების რაოდენობაში 83%-დან 87%-მდე გაიზარდა, რაც ძირითადად გამოწვეული იყო 15 წელზე ნაკლები ასაკის ვიზიტების შემცირებით. ტურისტული ვიზიტების წილის გაზრდა 66%-დან 72%-მდე კი სავალდებულო კარანტინის მოთხოვნებთან არის დაკავშირებული.

საერთაშორისო ვიზიტებში მეზობელი ქვეყნების წილი გაიზარდა. საერთაშორისო ვიზიტებში (საქართველოს არარეზიდენტი მოქალაქეების გათვალისწინების გარეშე) მეზობელი ქვეყნების წილი 76%-დან 80%-მდე გაიზარდა. აღნიშნული წილობრივი ზრდა პირველად დაფიქსირდა ბოლო წლების განმავლობაში.

ტოპ 15 ქვეყნის სტრუქტურა (საქართველოს არარეზიდენტი მოქალაქეების გათვალისწინების გარეშე) შეიცვალა, ასევე აღინიშნება პოზიციების მნიშვნელოვანი გადანაცვლებები. მეზობელ ქვეყნებს შორის თურქეთი დაწინაურდა (+3) პოზიციით და პირველი ადგილი დაიკავა ვიზიტების რაოდენობით. აზერბაიჯანმა (-1) მეორე პოზიციაზე გადაინაცვლა, სომხეთმა (0) ძველი პოზიცია შეინარჩუნა, ხოლო რუსეთმა (-2) მეოთხე ადგილზე გადაინაცვლა. ტოპ 15-ში ადგილი დაკარგა საუდის არაბეთმა და ჩინეთმა, რომლებიც ჩაანაცვლა უზბეკეთმა და ფილიპინებმა. დაწინაურებულ ქვეყნებს შორის იყო ბელარუსი(+3) და ამერიკის შეერთებული შტატები (+1). პოზიციები დაკარგეს გერმანიამ (-3), ყაზახეთმა (-2), პოლონეთმა (-1). პოზიციები კი შეინარჩუნეს უკრაინამ, ისრაელმა და ირანმა.

საერთაშორისო ვიზიტების რაოდენობაში სახმელეთო ვიზიტების წილი გაიზარდა, წითელი ხიდის სასაზღვრო პუნქტმა პირველ ადგილზე გადაინაცვლა, ხოლო შარშანდელი ლიდერი თბილისის აეროპორტი მეოთხე ადგილზე ჩამოქვეითდა. სახმელეთო ვიზიტების წილი 75%-დან 80%-მდე გაიზარდა, საჰაერო ვიზიტების კლების ხარჯზე, რომელიც 24%-დან 18%-მდე შემცირდა. ყველაზე მეტი ვიზიტი წითელი ხიდის საშუალებით განხორციელდა, რომელმაც თბილისის აეროპორტი ჩაანაცვლა.

51-70 ასაკობრივმა სეგმენტმა ვიზიტების რაოდენობით 15-30 ასაკობრივ ჯგუფს გადაუსწრო, ყველაზე მეტი ვიზიტი კი კვლავ 31-50 ასაკობრივი ჯგუფის მიერ განხორციელდა. 15-30 ასაკობრივი ჯგუფის ვიზიტების წილი 26%-დან 22%-მდე შემცირდა, რამაც გამოიწვია მეორე ადგილზე 51-70 ასაკობრივი სეგმენტის გადანაცვლება, რომლის წილიც არ შეცვლილა. პირველ ადგილზე 31-50 ასაკობრივი სეგმენტია, რომლის წილიც 48%-დან 52%-მდე გაიზარდა.

მამაკაცების წილმა საერთაშორისო ვიზიტების რაოდენობაში მნიშვნელოვნად მოიმატა. მამაკაცების წილმა 77% შეადგინა, წინა წელს ეს მაჩვენებელი 65% შეადგენდა. ქალების წილი შესაბამისად 35%-დან 23%-მდე შემცირდა.

ძირითადი ინფორმაცია
საერთაშორისო მოგზაურების ვიზიტების სტატისტიკა მოწოდებულია საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საინფორმაციო-ანალიტიკური დეპარტამენტის მიერ.

მეთოდოლოგია
საერთაშორისო მოგზაურების ვიზიტების სტატისტიკა აღწერს ვიზიტების რაოდენობის დინამიკას, რომლებიც 21 სასაზღვრო გამშვები პუნქტის საშუალებით განხორციელდა.

ძირითადი გამოქვეყნებული ინდიკატორები
მოგზაური არის ნებისმიერი ასაკის პირი, რომელიც გადაადგილდება სხვადასხვა გეოგრაფიულ არეალს შორის ნებისმიერი ხანგრძლივობითა და მიზნით. ის გამორიცხავს საქართველოს რეზიდენტ სხვა ქვეყნის მოქალაქეებს და მოიცავს საქართველოს მოქალაქეებს, რომლებიც უცხო ქვეყნის რეზიდენტები არიან. საერთაშორისო მოგზაურის მიერ განხორციელებულ ვიზიტს საერთაშორისო მოგზაურის ვიზიტად მოვიხსენიებთ. არსებობს მოგზაურთა ორი ტიპი: ვიზიტორები და სხვა მოგზაურები.

ვიზიტორი არის 15 წლის ან უფროსი ასაკის საქართველოს არარეზიდენტი მოგზაური, რომელმაც განახორციელა ვიზიტი საკუთარი ჩვეული გარემოდან საქართველოს ტერიტორიაზე ერთ წელზე ნაკლები დროით. საქართველოში ჩვეული გარემოს განსასაზღვრად შეირჩა მეთოდი, რომლის თანახმადაც ჩვეულ გარემოში ითვლება ის ვიზიტები, რომელიც თვეში 8-ჯერ ან 8-ზე მეტჯერ ხორციელდება. საერთაშორისო ვიზიტორის მიერ განხორციელებულ ვიზიტს საერთაშორისო ვიზიტს ვუწოდებთ.

სხვა მოგზაურები (არატურისტული) - მოიცავს ყველა იმ ვიზიტს, რომელიც არ შედის საერთაშორისო ვიზიტორების მიერ განხორიცელებული ვიზიტების რაოდენობაში. ეს კატეგორია მოიცავს 15 წლის ან უმცროსი ასაკის მოგზაურების ვიზიტებს და ჩვეულ გარემოში განხორციელებულ ვიზიტებს (8 და 8-ზე მეტი თვეში).

ყველა მოგზაურთა ტიპი, რომლებიც ტურიზმში არიან ჩართულები ვიზიტორებს წარმოადგენენ. ამიტომ ვიზიტორი ტურიზმის სტატისტიკის მთლიანი სისტემის მთავარ კონცეფციად ითვლება. მოცემულ თავში სწორედ ამ კონცეფციაზე დაყრდნობით კეთდება ქვეყნების, საზღვრების, საზღვრის ტიპების, სქესის და ასაკის ტენდენციების ანალიზი. ტერმინი ვიზიტორი თავის მხრივ იყოფა ორ კატეგორიად: ტურისტები (ვიზიტორები ღამისთევით) და ერთდღიანი ვიზიტორები.

ტურისტი არის ვიზიტორი, რომელმაც ღამე გაათენა საქართველოს ტერიტორიაზე. მათ მიერ განხორციელებული ვიზიტები საერთაშორისო ტურისტული ვიზიტებია.

ერთდღიანი (ექსკურსანტი) არის ვიზიტორი, რომელიც ღამეს არ ათენებს საქართველოს ტერიტორიაზე. მათ მიერ განხორციელებული ვიზიტები ერთდღიანი (ექსკურსიული) ვიზიტებია.

დეტალური ინფორმაცია იხილეთ ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის ვებ გვერდზე:
www.gnta.ge
საერთაშორისო მოგზაურები რეზიდენტობის მიხედვით (xsl) - https://bit.ly/3yGQGFL

საერთაშორისო მოგზაურების კლასიფიკაცია

ვიზიტის ტიპი	2019	2020	ცვლილება	ცვლილება%	წილი%
საერთაშორისო მოგზაურების ვიზიტები	9,357,964	1,747,110	-7,610,854	-81.3%	100.0%
საერთაშორისო ვიზიტორების მიერ განხორციელებული ვიზიტები	7,725,774	1,513,421	-6,212,353	-80.4%	86.6%
ტურისტული ვიზიტი	5,080,478	1,087,093	-3,993,385	-78.6%	71.8%
ერთდღიანი ვიზიტი	2,645,296	426,328	-2,218,968	-83.9%	28.2%
სხვა (არატურისტული)	1,632,190	233,689	-1,398,501	-85.7%	13.4%

წყარო: საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო

საერთაშორისო ვიზიტები თვეების მიხედვით

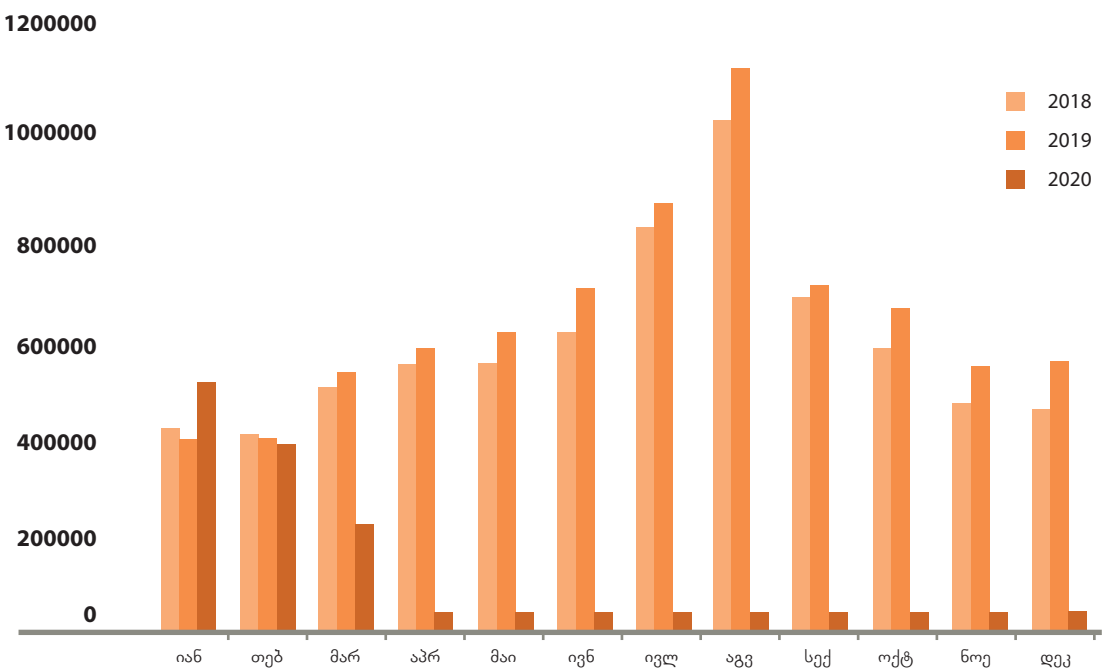

წყარო: საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო

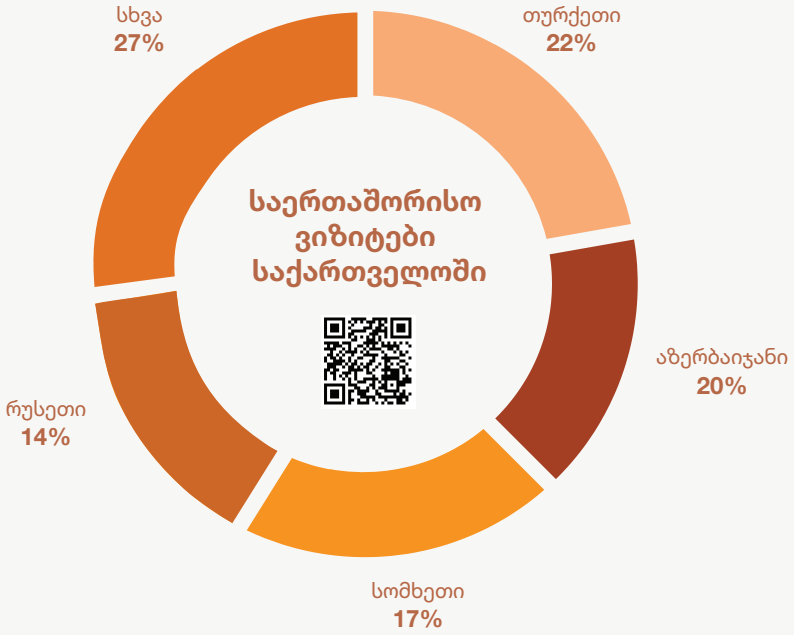

წყარო: საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო

წყარო: საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო

საერთაშორისო ვიზიტები საზღვრების მიხედვით

საზღვარი	მოსაზღვრე ქვეყანა	2019	2020	ცვლილება	ცვლილება%	წილი%
ჯამი	⬇	7,725,774	1,513,421	-6,212,353	-80.4%	100%
მათ შორის	⬇	⬇	⬇	⬇	⬇	⬇
წითელი ხიდი	აზერბაიჯანი	1,235,802	301,033	-934,769	-75.6%	19.9%
სარფი	თურქეთი	1,355,489	278,477	-1,077,012	-79.5%	18.4%
ყაზბეგი	რუსეთი	1,256,631	273,553	-983,078	-78.2%	18.1%
თბილისის აეროპორტი		1,355,626	202,632	-1,152,994	-85.1%	13.4%
სადახლო	სომხეთი	1,211,590	184,388	-1,027,202	-84.8%	12.2%
ნინოწმინდა	სომხეთი	167,157	48,244	-118,913	-71.1%	3.2%
ქუთაისის აეროპორტი		215,556	46,693	-168,863	-78.3%	3.1%
ცოდნა	აზერბაიჯანი	219,626	39,838	-179,788	-81.9%	2.6%
ვალე	თურქეთი	92,089	35,338	-56,751	-61.6%	2.3%
კარწახი	თურქეთი	97,911	29,911	-68,000	-69.5%	2.0%
ბათუმის აეროპორტი		258,159	19,868	-238,291	-92.3%	1.3%
ვახტანგისი	აზერბაიჯანი	69,403	14,691	-54,712	-78.8%	1.0%
გუგუთი	სომხეთი	69,835	12,701	-57,134	-81.8%	0.8%
გარდაბნის რკინიგზა	აზერბაიჯანი	46,677	9,343	-37,334	-80.0%	0.6%
ბათუმის პორტი		19,291	7,534	-11,757	-60.9%	0.5%
ფოთის პორტი		19,362	5,271	-14,091	-72.8%	0.3%
სადახლოს რკინიგზა	სომხეთი	32,652	2,360	-30,292	-92.8%	0.2%
კარწახის რკინიგზა	თურქეთი	573	937	364	63.5%	0.1%
ყულევის პორტი		1,895	524	-1,371	-72.3%	0.0%
სამთაწყარო	აზერბაიჯანი	317	74	-243	-76.7%	0.0%
ახკერპი	სომხეთი	133	11	-122	-91.7%	0.0%

წყარო: საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო

საერთაშორისო ვიზიტები, პირველი 10 ქვეყანა

	ქვეყანა	2019	2020	ცვლილება	ცვლილება%
1	თურქეთი	1,156,513	335,580	-820,933	-71.0%
2	აზერბაიჯანი	1,526,619	295,132	-1,231,487	-80.7%
3	სომხეთი	1,365,048	260,965	-1,104,083	-80.9%
4	რუსეთი	1,471,558	208,677	-1,262,881	-85.8%
5	საქართველო (არარეზიდენტი)	488,841	140,351	-348,490	-71.3%
6	უკრაინა	207,667	42,414	-165,253	-79.6%
7	ისრაელი	205,051	25,731	-179,320	-87.5%
8	ირანი	141,997	17,053	-124,944	-88.0%
9	უზბეკეთი	16,785	14,410	-2,375	-14.1%
10	ბელარუსი	66,174	14,340	-51,834	-78.3%

წყარო: საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო

ტურისტული ვიზიტები, პირველი 10 ქვეყანა

	ქვეყანა	2019	2020	ცვლილება	ცვლილება%
1	თურქეთი	637,100	257,671	-379,429	-59.6%
2	რუსეთი	1,077,395	154,881	-922,514	-85.6%
3	აზერბაიჯანი	751,215	152,025	-599,190	-79.8%
4	სომხეთი	569,437	137,205	-432,232	-75.9%
5	საქართველო (არარეზიდენტი)	436,241	127,964	-308,277	-70.7%
6	უკრაინა	189,210	38,690	-150,520	-79.6%
7	ისრაელი	202,370	25,491	-176,879	-87.4%
8	ირანი	137,223	16,556	-120,667	-87.9%
9	უზბეკეთი	12,315	13,713	1,398	11.4%
10	ბელარუსი	62,710	12,361	-50,349	-80.3%

წყარო: საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო

წყარო: შინაგან საქმეთა სამინისტრო

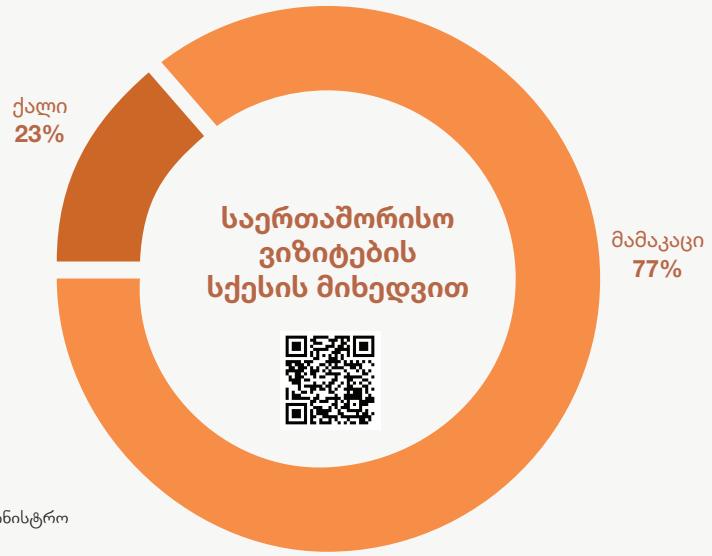

წყარო: შინაგან საქმეთა სამინისტრო

ტურიზმი, ეკონომიკის მნიშვნელოვანი სექტორი

მსოფლიო ტურიზმის ორგანიზაციის მონაცემებით 2020 წელს საერთაშორისო ტურისტული შემოსვლების რაოდენობა ერთი მილიარდით შემცირდა და -74%-იანი კლებით 1990 წელს დაფიქსირებულ რაოდენობას გაუტოლდა. ეს გადათარგმნილი ეკონომიკურ მაჩვენებლებში არის შემოსავლის 1.3 ტრილიონი დოლარით შემცირება, გლობალური მშპ-ს დანაკარგი 2 ტრილიონი დოლარის მოცულობით, ასევე 100-120 მილიონი სამუშაო ადგილი რისკის ქვეშ.

ტურიზმი - უხილავი ექსპორტი

უცხოელი მოგზაურების დანახარჯებს ქვეყანაში დიდი გავლენა აქვს საქართველოს ეკონომიკაზე და მისი შემცირება შესაბამისად აისახა ეკონომიკურ მაჩვენებლებზე, მათ შორის საგადამხდელო ბალანსზე. აქტივების მხარეს საგადამხდელო ბალანსი აღწერს საქართველოს შემოსავალს არარეზიდენტების მოგზაურობიდან საქართველოში, ხოლო ვალდებულების მხარეს აჩვენებს საქართველოს რეზიდენტების დანახარჯებს საზღვარგარეთ ყოფნის დროს. 2020 წელს შემოსავალმა უცხოელების მოგზაურობიდან საქართველოში შეადგინა 542 მილიონი დოლარი (კლება -83.4%), ხოლო საქართველოს მოქალაქეების დანახარჯებმა უცხოურ მოგზაურობაზე 180 მილიონი დოლარი (კლება -72.5%). შედეგად, საერთაშორისო მოგზაურობის ბალანსი საქართველოში 361 მილიონი დოლარით (-86.2%) განისაზღვრა. აღნიშნული კლება აისახა საერთაოშორისო მოგზაურობის წილზე სერვისის ექსპორტში, რომელიც 71%-დან 23%-მდე შემცირდა.
2020 წელს საერთაშორისო მოგზაურების მიერ უცხოური საგადახდო ბარათებით განხორციელებულმა ოპერაციებმა 1.10 მილიარდი ლარი შეადგინა, წინა წელთან შედარებით -58.9%-იანი კლება დაფიქსირდა.

ტურიზმთან ასოცირებული ინდუსტრიების წილი ეკონომიკაში

2020 წელს წინასწარი მონაცემებით მთლიანი დამატებული ღირებულება 2.55 მილიარდ ლარამდე შემცირდა, კოვიდისგან გამოწვეული შემცირებული მოთხოვნის გამო (კლება -29.8%). შედეგად, ტურიზმთან ასოცირებული ინდუსტრიების წმინდა დამატებული ღირებულება, როგორც მშპ-ს წილი 8.4%-დან 5.9%-მდე შემცირდა. 2020 წელს ტურიზმის სექტორში დამატებული ღირებულება ძირითადად შეიქმნა ტრანსპორტში (წილი 47%), განთავსების საშუალებებში (წილი 30%), კვების საშუალებებში (წილი 21%) და ტურისტულ კომპანიებში (წილი 1%).
კოვიდმა და მასთან დაკავშირებულმა რეგულაციებმა მნიშვნელოვანი გავლენა იქონია ეკონომიკურ მაჩვენებლებზე, კერძოდ:

საერთაშორისო მოგზაურობიდან შემოსავალი გაუტოლდა 2010 წელს დაფიქსირებულ მაჩვენებელს. საერთაშორისო მოგზაურობიდან შემოსავალმა 542 მილიონი დოლარი შეადგინა, რაც 2.7 მილიარდი დოლარით ნაკლებია წინა წელთან შედარებით. აღსანიშნავია, რომ შემოსავლის უდიდესი წილი 79% პირველ კვარტალზე მოდის, სანამ კოვიდ 19-ის პირველი შემთხვევა დაფიქსირდებოდა საქართველოში.

ტურიზმთან ასოცირებული ინდუსტრიებიდან ყველაზე მეტად შექმნილი დამატებული ღირებულება შემცირდა განთავსების საშუალებების, ტურის-ტული სააგენტოების და საკვების და სასმელის მომსახურების შემთხვევაში. 2020 წელს დამატებული ღირებულების 1.1 მილიარდი ლარის შემცირებაში ყველაზე დიდი წვლილი მოდის შემდეგ ინდუსტრიებზე: განთავსების საშუალება კლება -786 მილიონი ლარი (-50.4% კლება), ტურისტული სააგენტოები -128 მილიონი ლარი (-82.9%), საკვებით და სასმელის მომსახურება -116 მილიონი ლარი (-17.5%).

ძირითადი გამოქვეყნებული ინდიკატორები

1. ტურიზმის წილი მთლიან შიდა პროდუქტში.
2. ტურიზმის წილი მთლიან გამოშვებაში.
3. უცხოური ვალუტის შემოსავალი უცხოური ტურიზმიდან.
4. უცხოური ვალუტის დანახარჯები უცხოურ ტურიზმზე.
5. უცხოური ტურიზმის ბალანსი.
6. საერთაშორისო მოგზაურების მიერ უცხოური საგადახდო ბარათებით განხორციელებული ოპერაციები.

უფრო დეტალური ინფორმაცია ტურიზმის ეკონომიკაში კონტრიბუციის შესახებ იხილეთ საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის **www.geostat.ge** საქართველოს ეროვნული ბანკისა **www.nbg.gov.ge** და საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის საიტზე: **www.gnta.ge**
ეკონომიკური მაჩვენებლები
(xsl) - https://bit.ly/2X17jyV

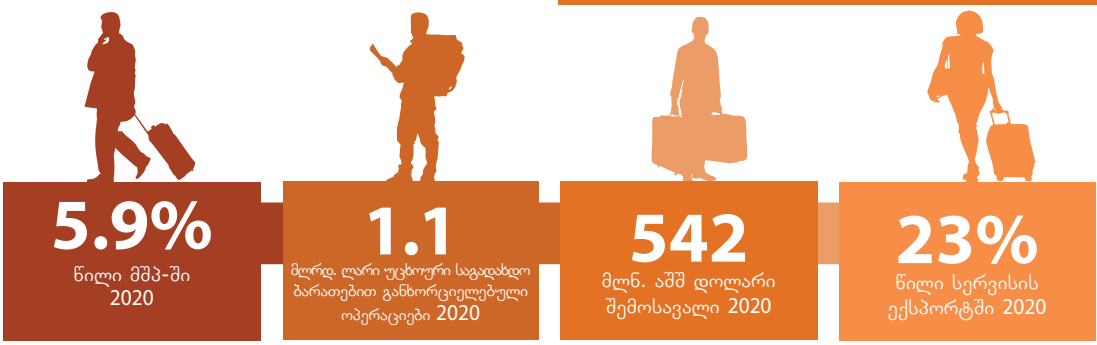

ტურიზმის წილი მშპ-ში

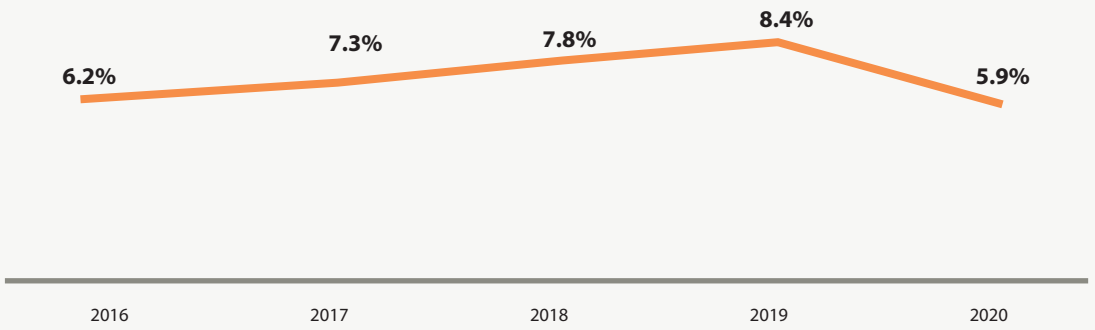

წყარო: სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

ტურიზმის სფეროში შექმნილი დამატებული ღირებულება 2017-2020 (ათასი ლარი)

	2017	2018	2019	2020	ცვლილება % 2019-2020
სულ	2,597,493	3,015,937	3,629,700	2,547,504	-29.8%
მათ შორის	⬇	⬇	⬇	⬇	⬇
განთავსების ობიექტები	861,031	1,185,401	1,559,500	773,658	-50.4%
კვების ობიექტები	576,437	614,601	663,500	547,211	-17.5%
ტრანსპორტი	1,050,362	1,095,931	1,252,300	1,200,273	-4.2%
ტურისტული კომპანიები	109,662	120,004	154,400	26,362	-82.9%

წყარო: სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

შემოსავლები საერთაშორისო ტურიზმიდან (ათასი აშშ დოლარი)

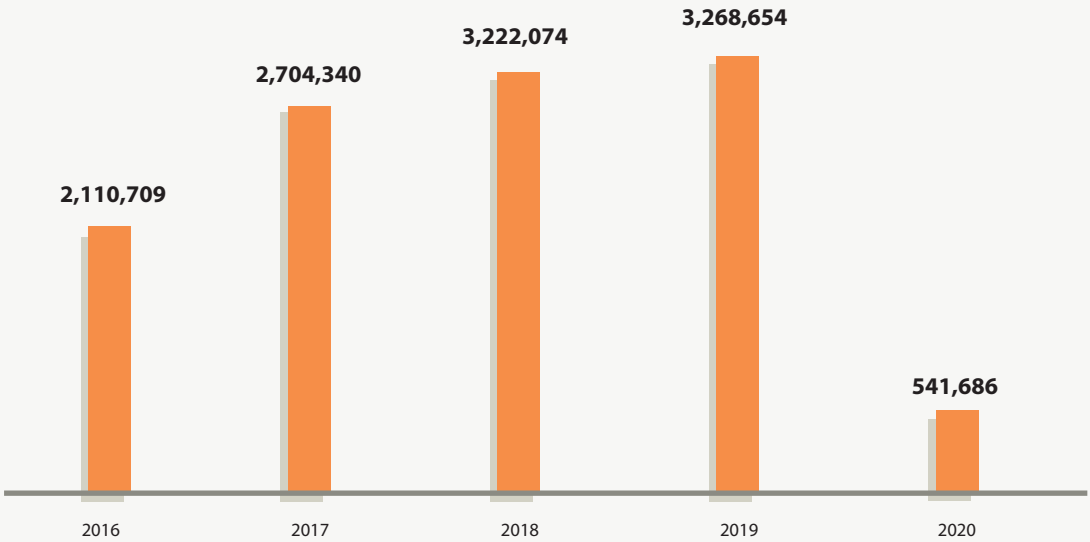

წყარო: საქართველოს ეროვნული ბანკი

საერთაშორისო მოგზაურების მიერ უცხოური საგადახდო ბარათებით განხორციელებული ოპერაციები (ათასი ლარი)

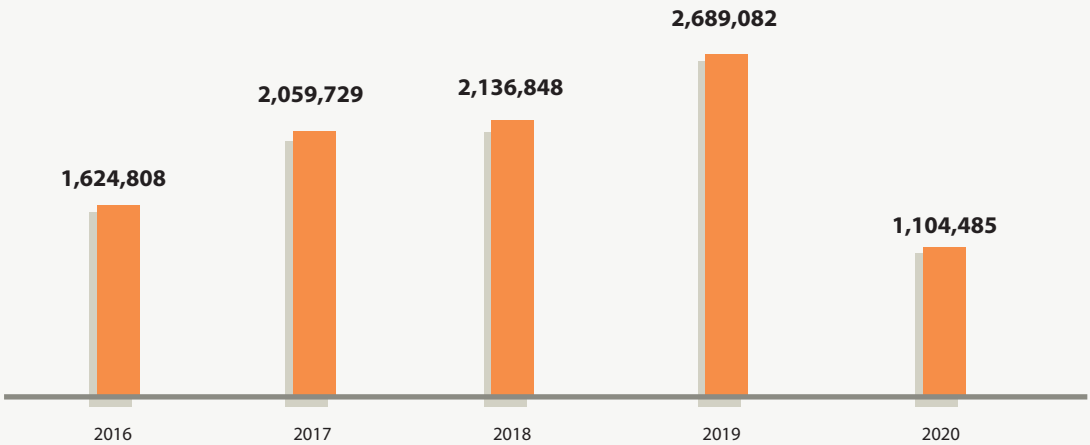

წყარო: საქართველოს ეროვნული ბანკი

შემოსავლები საერთაშორისო ტურიზმიდან 2017-2020 (ათასი აშშ დოლარი)

	2017	2018	2019	2020	ცვლილება % 2019-2020
სულ	2,704,340	3,222,074	3,268,654	541,686	-83.4%
მათ შორის	⬇	⬇	⬇	⬇	⬇
I.კვ.	425,673	550,730	578,442	427,699	-26.1%
II.კვ.	629,854	809,969	877,626	28,842	-96.7%
III.კვ.	1,078,274	1,210,561	1,126,771	42,534	-96.2%
IV.კვ.	570,538	650,814	685,814	42,611	-93.8%

წყარო: საქართველოს ეროვნული ბანკი

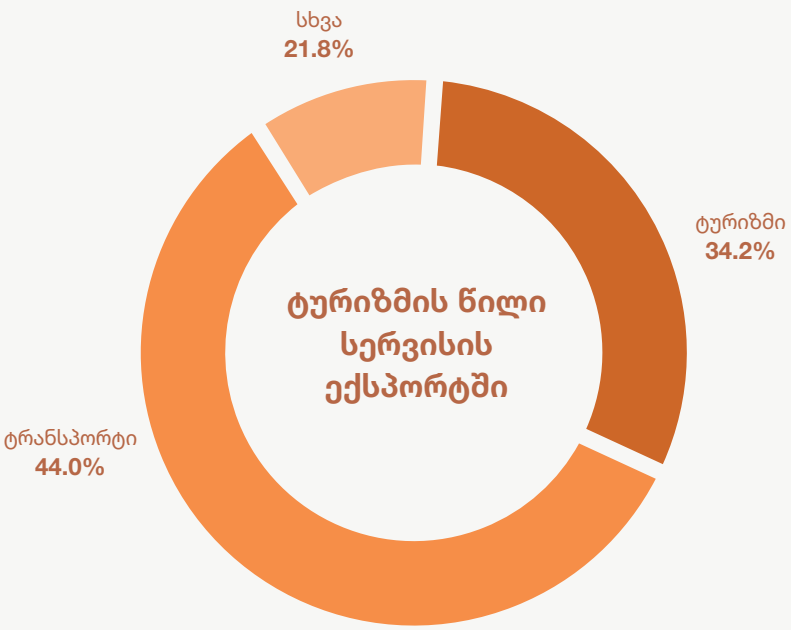

წყარო: საქართველოს ეროვნული ბანკი

შიდა ვიზიტების მახასიათებლები

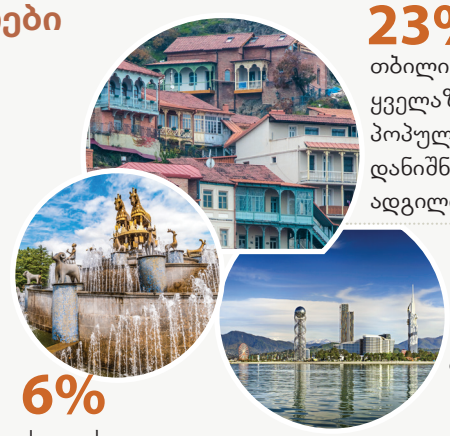

23%
თბილისი – ყველაზე პოპულარული დანიშნულების ადგილი

8%
ბათუმი

6%
ქუთაისი

შიდა ვიზიტორებმა მოცემულ პერიოდში მთლიანობაში 12.5 მილიონი ვიზიტი განახორციელეს, წინა წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით კლება -12.5% დაფიქსირდა. ყველაზე მეტი ვიზიტი 36.8% თბილისიდან დაფიქსირდა. შიდა ვიზიტების უმეტესობა საქართველოს მთავარი ქალაქების მიმართულებით განხორციელდა.
პანდემიამ შიდა ტურიზმზე შერეული გავლენა მოახდინა. ერთის მხრივ გამყვანი ტურიზმის ჩაკეტვას დადებითი ეფექტი უნდა ჰქონოდა შიდა ვიზიტების რაოდენობაზე, მეორეს მხრივ კოვიდ რეგულაციები შიდა ტურიზმზე უარყოფითად აისახა. საბოლოოდ უკანასკნელი ეფექტი უფრო ძლიერი აღმოჩნდა. მთლიანობაში პანდემიას ვიზიტების მახასიათებლებზე არსებითი გავლენა არ მოუხდენია.

ვიზიტის ხანგრძლივობა და მიზნები

ვიზიტის საშუალო ხანგრძლივობა 2 ღამეს შეადგენდა. თბილისის მკვიდრთა ვიზიტების საშუალო ხანგრძლივობა ყველაზე მაღალი იყო - 3.2 ღამე, ხოლო სხვა რეგიონებისთვის ეს მაჩვენებელი ერთ ან ორ ღამეს შეადგენდა.
შიდა ვიზიტების დიდი ნაწილი 45.9% საქართველოს რეზიდენტებმა მეგობრების, ნათესავების მოსანახულებლად განახორციელეს. მოგზაურობის მთავარ მიზანს მეორე სახლის მონახულება ვიზიტების 15.8%-სთვის შეადგენდა, ასევე მნიშვნელოვანი წილით 14.4%-ით იყო წარმოდგენილი შოპინგის მიზნით განხორციელებული ვიზიტები. რაც შეეხება მკურნალობა/გაჯანაღების მიზნით განხორციელებულმა ვიზიტებმა 8.6% შეადგინა, ხოლო დასვენება,გართობა,რეკრეაციის მიზნით კი ვიზიტების 7.7% განხორციელდა. სხვა ხშირად დაფიქსირებულ მიზნებს შორის იყო ბიზნესი და პროფესიული საქმიანობა 3.9

ვიზიტის დანიშნულების ადგილი

შიდა ვიზიტების 22.7% თბილისის მოსანახულებლად განხორციელდა. მას მოჰყვება ბათუმი 8.1% და ქუთაისი 6.2%. სხვა დანიშნულების ადგილებს შორის იყო რუსთავი 3.1%, მცხეთა 2.1%, ხაშური 1.8%, გორი 1.5% და ზუგდიდი 1.4%. რეგიონებს შორის ყველაზე პოპულარული იმერეთი 17.3%, აჭარა 11.9% და კახეთი 8.7% იყო.

განთავსების საშუალებები

შიდა ვიზიტორების მიერ განხორციელებული ღამისთევების საერთო რაოდენობამ 27.3 მილიონი შეადგინა. მათ შორის, ვიზიტორებმა ღამისთევების 46.5% მეგობრის, ნათესავის ბინაში გაატარეს, 41.6% - საკუთარ სახლში, ხოლო 3.2% კი სასტუმროში.

დანახარჯები

შიდა ვიზიტორების მიერ განხორციელებული დანახარჯების ჯამური მაჩვენებელი 1.7 მილიარდ ლარს აღემატებოდა, ხოლო ერთი ვიზიტისას გაწეული საშუალო დანახარჯი 141.6 ლარს შეადგენდა. დანახარჯების ყველაზე დიდი წილი 36.6% საყიდლებზე დაფიქსირდა.

ძირითადი ინფორმაცია

საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მიერ განხორციელებული კვლევის მიზანს შიდა ვიზიტების სტრუქტურის განსაზღვრა წარმოადგენს.

მეთოდოლოგია

მონაცემები დაფუძნებულია კვლევის შედეგებზე, რომელიც პირისპირი ინტერვიუს ტექნიკის გამოყენებით ჩატარდა. ქვეყნის მასშტაბით გამოიკითხა საქართველოს შინამეურნეობებში მცხოვრები 15 წლის და უფროსი ასაკის რესპონდენტები, რომელთაც ბოლო ერთი თვის განმავლობაში განხორციელებული ჰქონდათ ვიზიტი საქართველოში.
შიდა ტურიზმი - საქართველოს ტერიტორიაზე რეზიდენტების მიერ მათი ბუნებრივი გარემოს ფარგლებს გარეთ განხორციელებული ვიზიტი. იმისათვის, რომ ვიზიტს მიენიჭოს შიდა ვიზიტის კლასიფიკაცია, ერთდროულად ორი ლოკაციისა და რეგულარობის მეთოდი გამოიყენება. კერძოდ, ბუნებრივი გარემოს უკეთესად წარმოსაჩენად მნიშვნელოვანი ფაქტია შიდა ვიზიტი განხორციელდა თუ არა მუნიციპალიტეტის გარეთ. მეორე მეთოდი განსაზღვრავს კონკრეტულად ვიზიტის სიხშირეს, თუ შიდა ვიზიტორი სტუმრობს სხვა მუნიციპალიტეტს უფრო იშვიათად ვიდრე ორ კვირაში ერთხელ, ეს ვიზიტი არ განიხილება, როგორც რეგულარული.

ძირითადი ინდიკატორები

საცხოვრებელი ადგილი, ვიზიტის მიზანი და სიხშირე, ვიზიტის ხანგრძლივობა, მონახულებული ადგილები, განთავსების საშუალებები, ინფორმაციის წყაროები, სატრანსპორტო საშუალებები, კმაყოფილების დონე, დანახარჯები.

დეტალური ინფორმაციის მოპოვება შესაძლებელია ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის www.gnta.ge და სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის ვებ გვერდზე: www.geostat.ge
შიდა ვიზიტორების მახასიათებლები (xsl) - https://bit.ly/395rP3Q
შიდა ვიზიტორების მახასიათებლების ანგარიში https://bit.ly/3rfEHyl

ასაკობრივი პროფილი

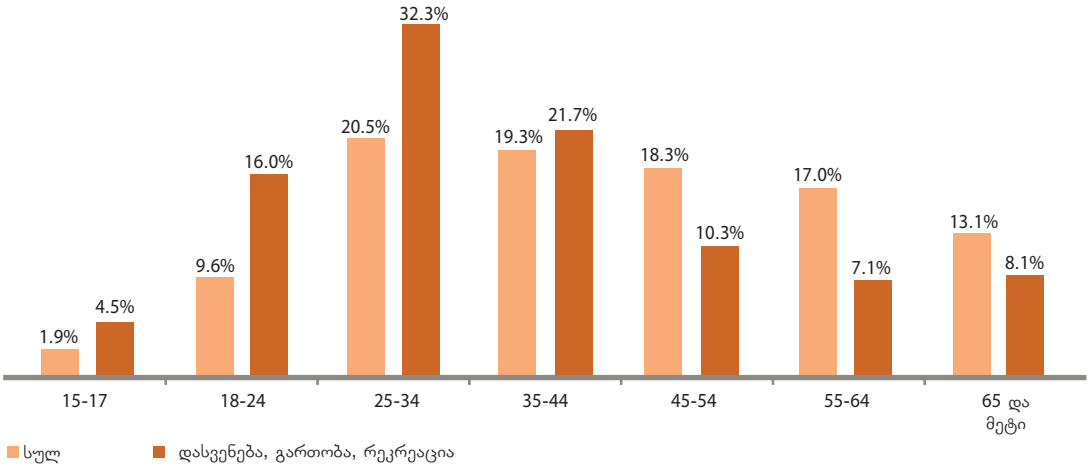

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

ვიზიტის მთავარი მიზანი

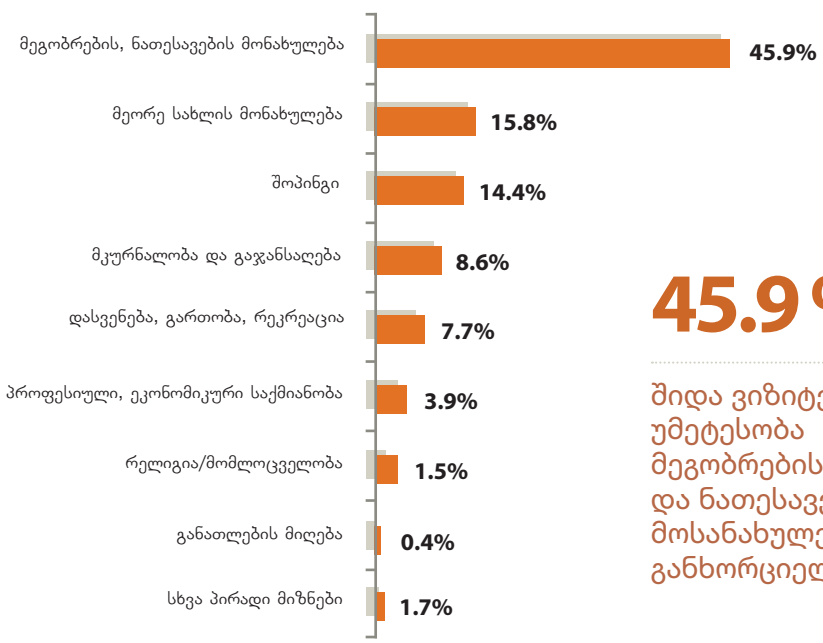

45.9%

შიდა ვიზიტების უმეტესობა მეგობრებისა და ნათესავების მოსანახულებლად განხორციელდა

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

განთავსების საშუალებებში ღამისთევა

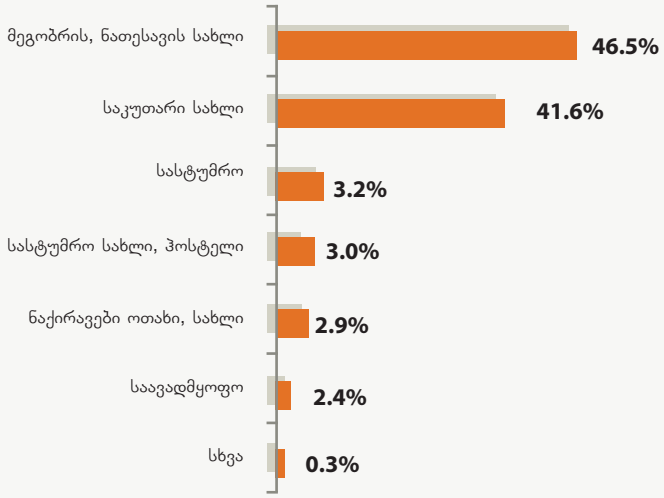

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

ტურიზმის პოპულარული აქტივობები

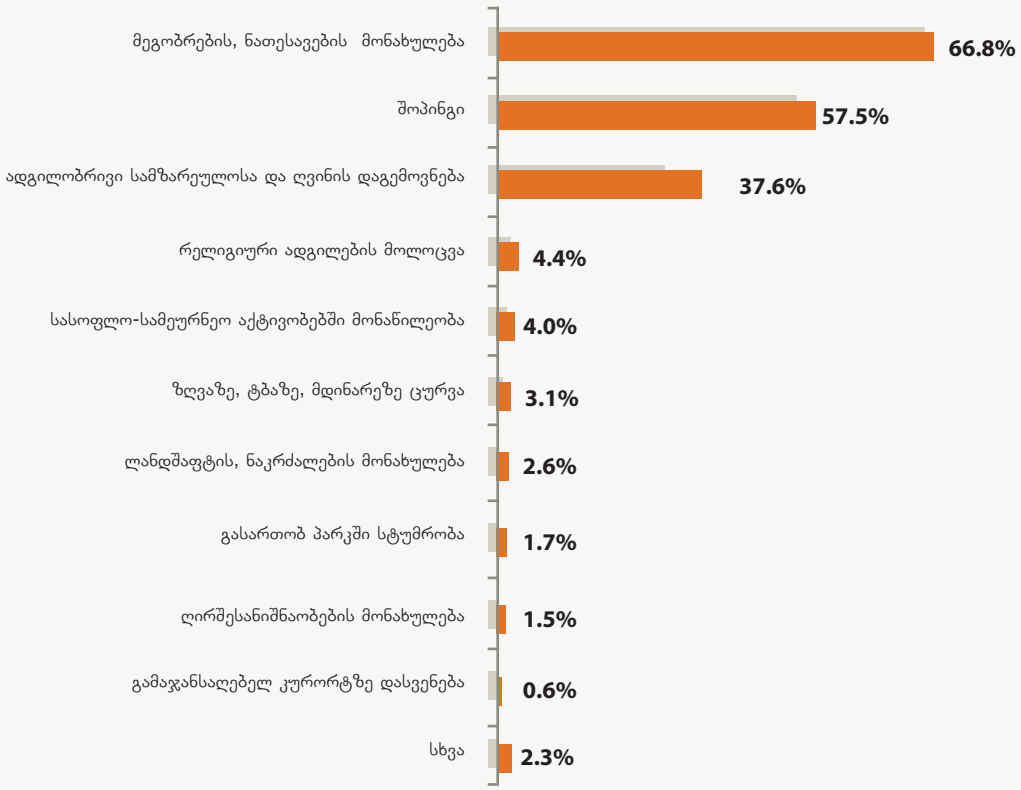

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

ვიზიტის დანახარჯები

ვიზიტის დანახარჯები	მთლიანი ხარჯი ლარი (x1000)	დანახარჯის წილი
შოპინგი	646,388	36.6%
საკვები და სასმელი	427,107	24.2%
ტრანსპორტი	329,425	18.7%
განთავსების საშუალება	83,773	4.7%
რეკრეაცია, კულტურული აქტივობები	15,500	0.9%
სხვა	263,576	14.9%

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

ვიზიტის ხანგრძლივობა

რეგიონი	ვიზიტის საშუალო ხანგრძლივობა
ქ. თბილისი	1.5
აჭარა	2.1
გურია	3.8
იმერეთი	2.1
კახეთი	2.8
მცხეთა - მთიანეთი	1.5
რაჭა - ლეჩხუმი, ქვემო სვანეთი	6.8
სამეგრელო - ზემო სვანეთი	2.8
სამცხე - ჯავახეთი	3.7
ქვემო ქართლი	1.7
შიდა ქართლი	1.7

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

მონახულებული რეგიონები

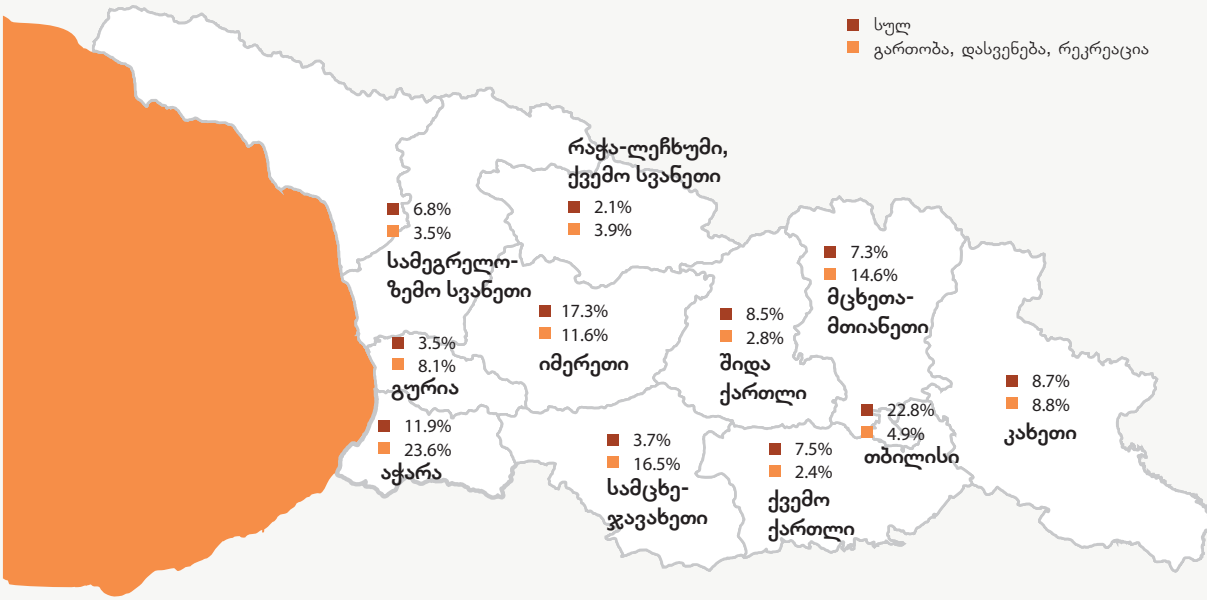

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

პოპულარული ლოკაციები

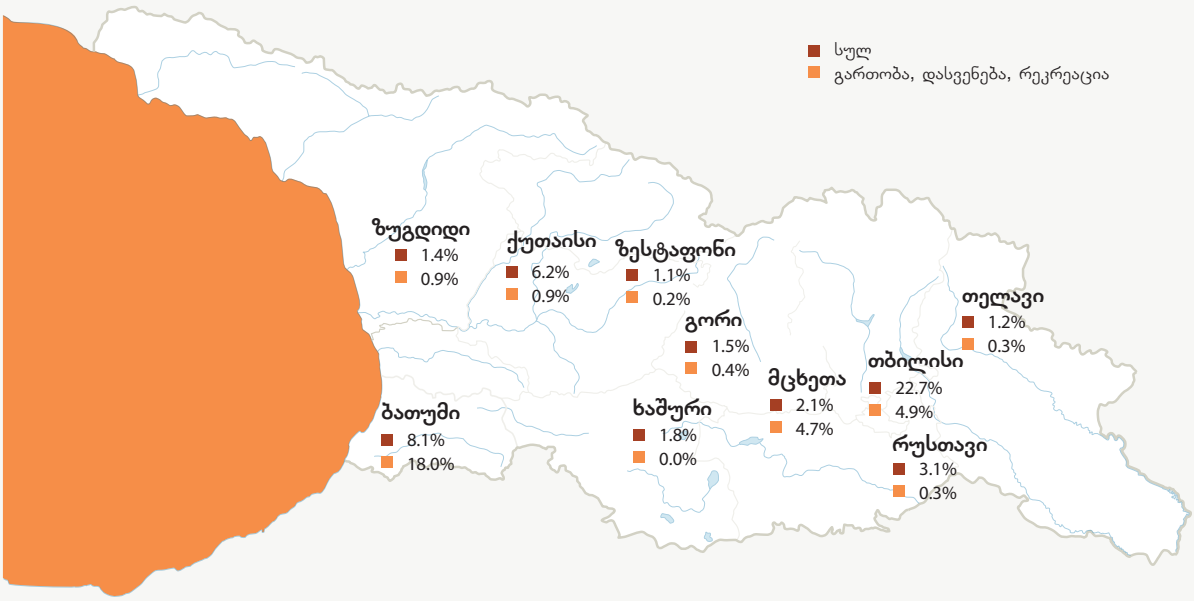

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

საავიაციო ბაზარი

2020 წელი როგორც მთელი მსოფლიოს ასევე საქართველოსათვის, ახალი კორონავირუსით გამოწვეული პანდემიის გამო უპეცედენტოდ რთული და მკაცრი შეზღუდვების მომტანი აღმოჩნდა, რამაც მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინა, როგორც განხორციელებული რეისების, ასევე მგზავრთნაკადის რაოდენობაზე.

2020 წლის მარტიდან რეგულარულ საჰაერო მიმოსლვაზე დაიწყო შეზღუდვების დაწესება, ხოლო აპრილიდან წლის ბოლომდე საქართველოს საერთაშორისო აეროპორტებში ძირითადად სარეპატრიაციო საჰაერო რეისები ხორციელდებოდა. გარდა ამისა, სტრატეგიული საჰაერო მიმოსვლის შენარჩუნების მიზნით აპრილი-დეკემბრის პერიოდში რეგულარულ საერთაშორისო ავიარეისები სრულებოდა პირველ ეტაპზე საქართველოს ავიახაზების, ლუფტჰანსას, ეარ ბალტიკის და ეარ ფრანსისი მიერ, ხოლო ნოემბრიდან მათ რიცხვს დაემატა ყატარის ავიახაზები.

ზემოთხსენებული ფაქტორების გათვალისწინებით 2020 წელს საქართველოს ყველა აეროპორტის ჯამურმა მგზავრთნაკადმა 829,840 მგზავრი შეადგინა, რაც თითქმის უტოლდება 2008 წლის მონაცემებს.

საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს თანახმად, ჯამურად 2020 წელს Wizz Air Hungary არის უმსხვილესი კომპანია, რომელიც საქართველოს საავიაციო ბაზარზე საქმიანობს და მგზავრების ყველაზე დიდი რაოდენობა გადაიყვანა. 2020 წელს ამ კომპანიის მიერ გადაყვანილი მგზავრების რაოდენობამ 172,012 (23.1%) შეადგინა. Turkish Airlines არის სიდიდით მეორე კომპანიაა 86,562 (11,6%) მგზავრით. მგზავრების რაოდენობით მას მოსდევს Georgian Airways – 43,106 (5.8%); Belavia – 39,858 (5.4%); Pegasus Airlines – 36,050 (4.9%); Skyup Airlines - 34,383 (4.6%); Fly Dubai – 32,232 (4.3%); Lufthansa – 26,197 (3.5%); Air Arabia – 26,073 (3.5%).

კოვიდ პანდემიასთან დაწყებისა და მასთან დაკავშირებული შეზღუდვების დაწესების შემდეგ, ცნობილი გახდა, რომ საჰაერო ხომალდებში გამოყენებული თანამედროვე ვენტილაციისა და ფილტრაციის სისტემების გამო, ტრანსპორტირების ეს სახეობა ყველაზე ნაკლები საფრთხის შემცველი იყო ვირუსის გავრცელების დაბალი რისკის შემცველობის გამო. სწორედ ეს იყო ერთ-ერთი მიზეზი, რის გამოც უცხოეთის მოქალაქეების ქვეყანაში შემოსვლა პანდემიის განმავლობაში მხოლოდ საჰაერო ტრანსპორტით იყო შესაძლებელი.

ძირითადი ინფორმაცია

საქართველოში სამი საერთაშორისო და სამი შიდა აეროპორტი ფუნქციონირებს, რომლებიც სრულად შეესაბამება საერთაშორისო სამოქალაქო ავიაციის ორგანიზაციის (ICAO) სტანდარტებს. მიმდინარეობს საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებში უმოქმედო აეროდრომების, ვერტოდრომებისა და ასაფრენ-დასაფრენი ზოლების შესწავლა და შეფასება მათი სამომავლო ექსპლუატაციციის მიზნით.

თბილისისა და ბათუმის საერთაშორისო აეროპორტებს მართავს თურქული კომპანია TAV Airports Holding Co. აეროპორტებმა ფუნქციონირება შესაბამისად 2007 წლის თებერვალში და მაისში დაიწყეს. 2011 წელს ოფიციალურად გაიხსნა მესტიის თამარ მეფის სახელობის აეროპორტი, ხოლო 2012 წლის სექტემბერში ქუთაისის დავით აღმაშენებლის სახელობის საერთაშორისო აეროპორტი. საქართველოში არსებულ აეროპორტებს 2017 წელს ამბროლაურში კიდევ ერთი ადგილობრივი აეროპორტი დაემატა.

თბილისისა და ბათუმის საერთაშორისო აეროპორტების გამტარუნარიანობა წელიწადში 6.1 მილიონი და 600,000 მგზავრია შესაბამისად. ხოლო ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტი 600,000 მგზავრი/წელიწადი. რაც შეეხება მესტიის და ამბროლაურის აეროპორტებს, მათი დატვირთვა შესაბამისად 50,000 და 50,000 მგზავრია წელიწადში. აღსანიშნავია, რომ ქუთაისის და ბათუმის საერთაშორისო აეროპორტების გაფართოების სამუშაოების დასრულების შემდეგ გამტარუნარიანობა შესაბამისად 2.5 მილიონი და 1.4 მილიონი მგზავრამდე გაიზრდება.

მოიცავს შემდეგ აეროპორტებს:

თბილისის საერთაშორისო აეროპორტი, ქუთაისის დავით აღმაშენებლის სახელობის საერთაშორისო აეროპორტი, ბათუმის საერთაშორისო აეროპორტი, მესტიის თამარ მეფის სახელობის აეროპორტი.

-70.7%
7,134
რეისები

-84%
829,840
მგზავრები

მგზავრთნაკადის გადანაწილება თვეების მიხედვით

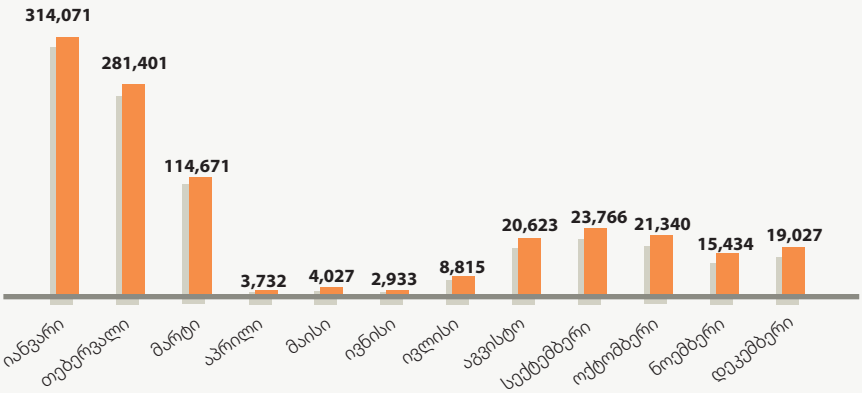

წყარო: საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის სააგენტო

ავიაკომპანიების წილობრივი გადანაწილება რეგულარული ფრენების მიხედვით

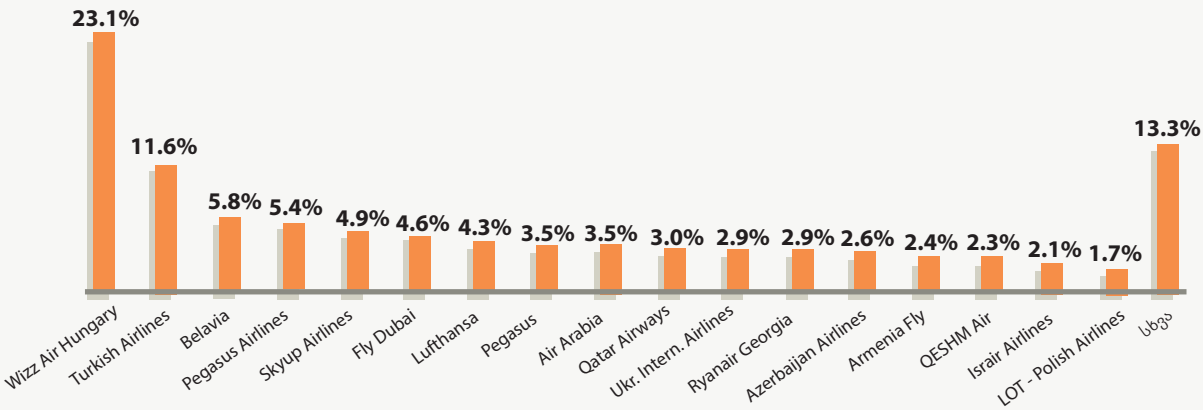

წყარო: საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის სააგენტო

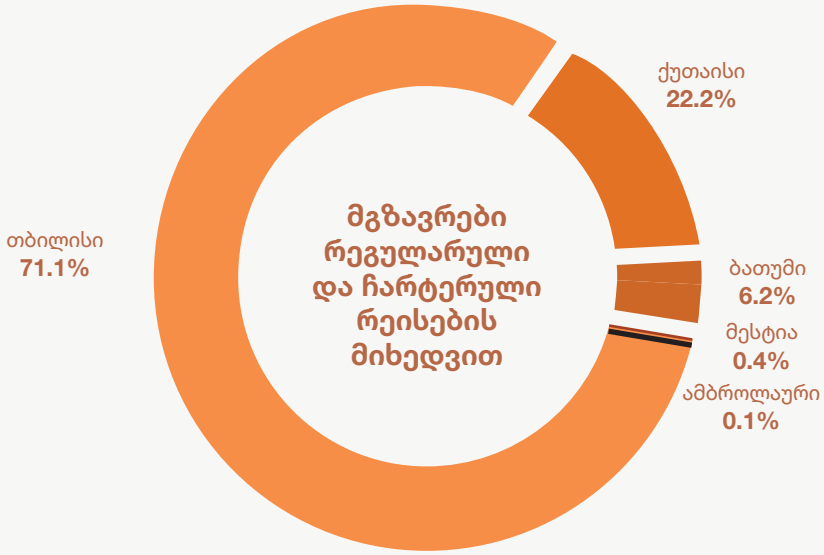

წყარო: საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის სააგენტო

წყარო: საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის სააგენტო

თბილისის საერთაშორისო აეროპორტი: მგზავრები და ფრენები

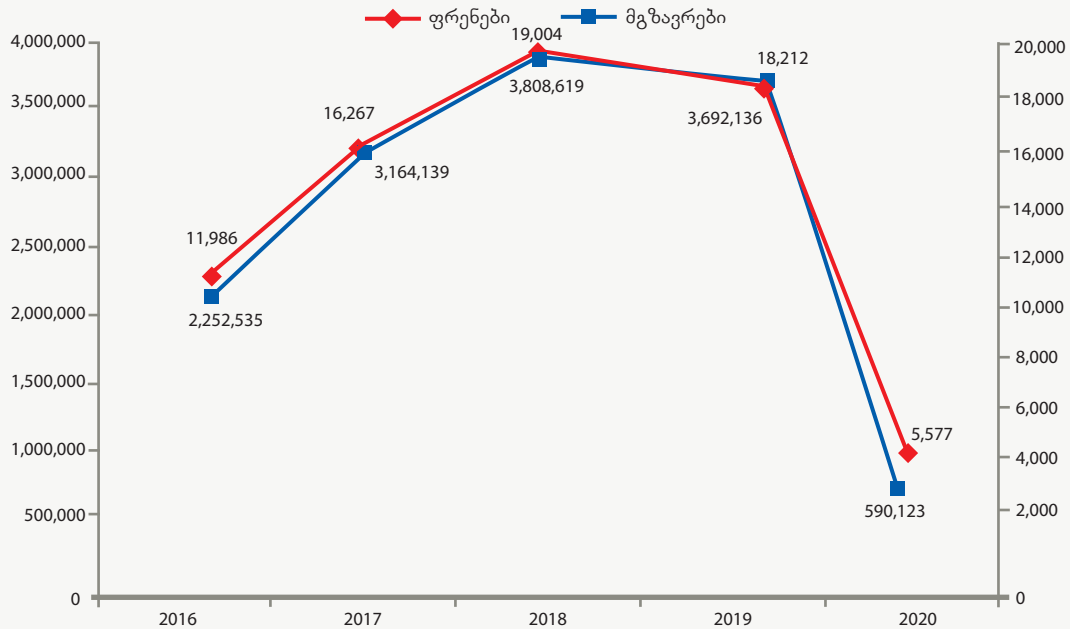

წყარო: საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის სააგენტო

ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტი: მგზავრები და ფრენები

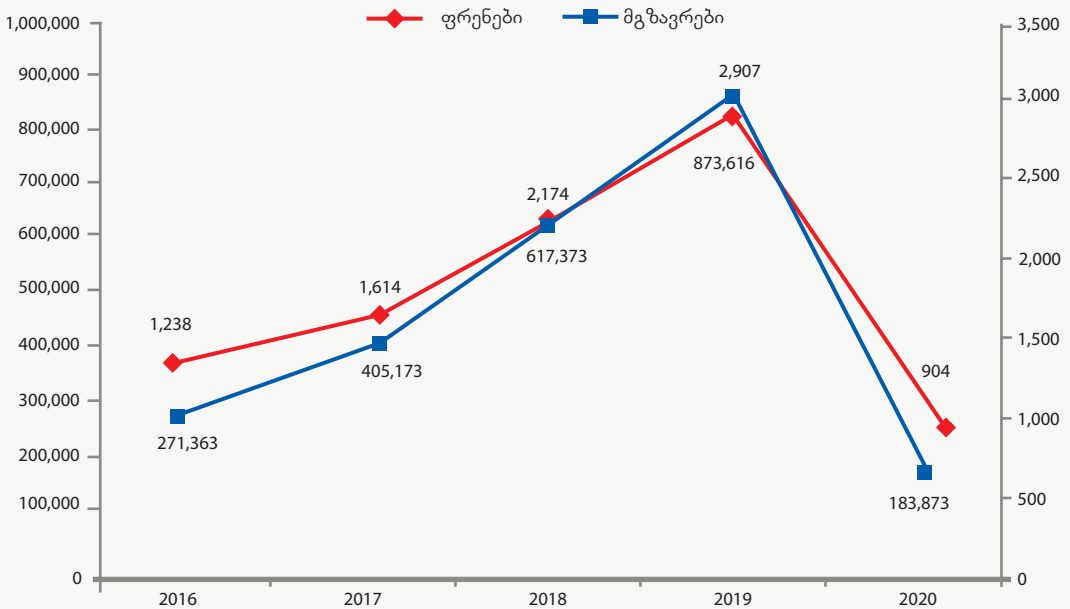

წყარო: საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის სააგენტო

ბათუმის საერთაშორისო აეროპორტი: მგზავრები და ფრენები

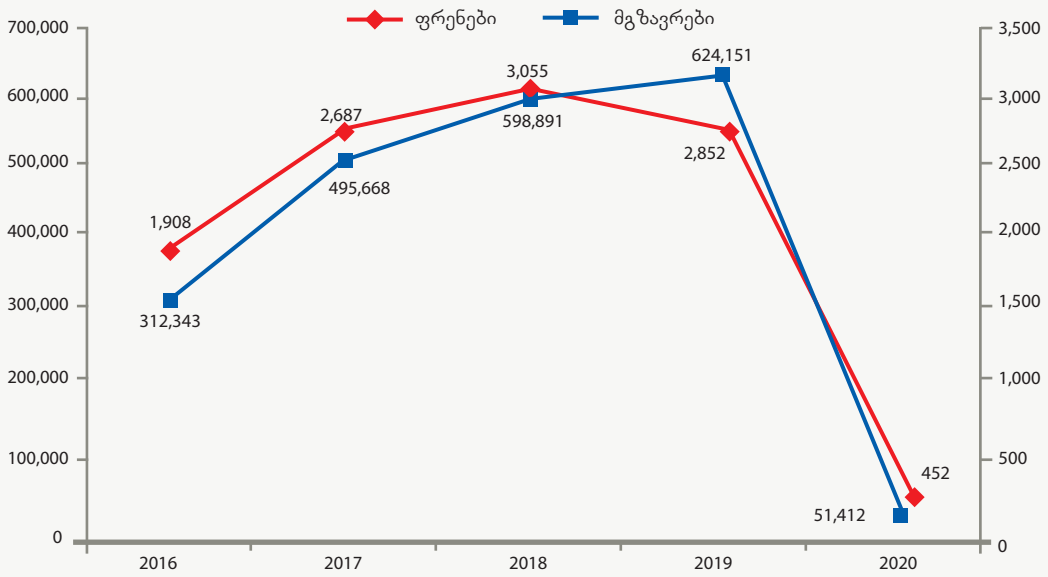

წყარო: საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის სააგენტო

განთავსება

STR გლობალის თანახმად, 2020 წელს საქართველოში სასტუმროების დატვირთვის კოეფიციენტი 21.2% იყო, კლებამ წინა წელსთან შედარებით -62.3% შეადგინა. ყველაზე მაღალი დატვირთვა იანვარში 35.5%, თებერვალში 34.4% და აგვისტოში 32.5% დაფიქსირდა, ხოლო დაბალი ივნისში 8.8%, მარტში 12% და ნოემბერში 13.2%. STR გლობალის მონაცემები სამი კატეგორიის ანალიზის საშუალებას იძლევა: თბილისი, ბათუმი და დანარჩენი საქართველო. მათგან დატვირთვის კოეფიციენტით ლიდერობს დანარჩენი საქართველო 32.4%, შემდეგ მოდის ბათუმი 26.8% და თბილისი 16.3%.

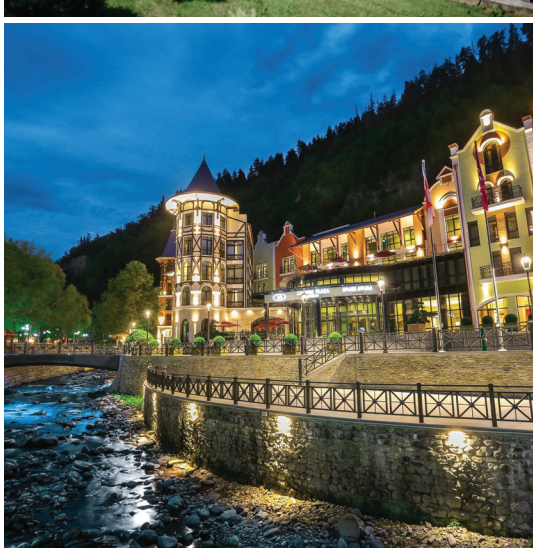

დატვირთვის კოეფიციენტი ბრენდირებულ სასტუმროებში

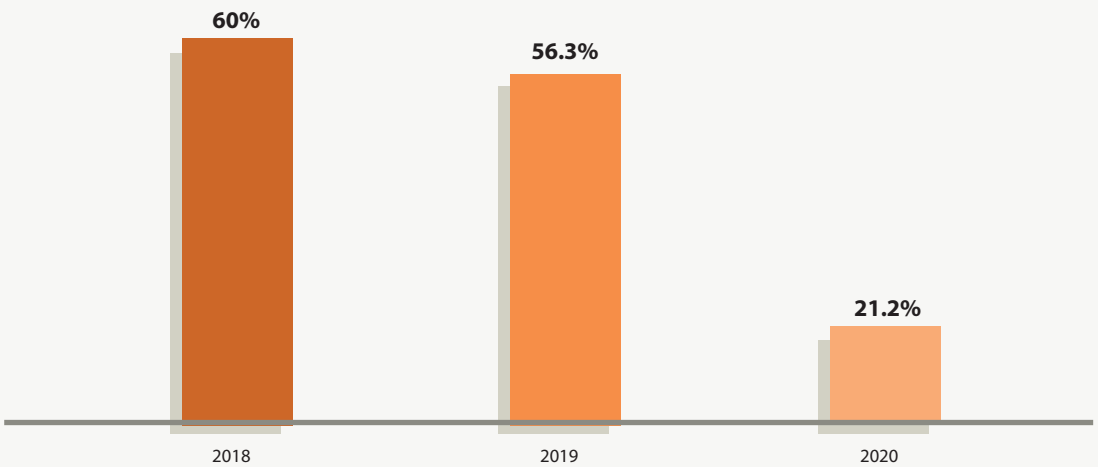

წყარო: STR

დატვირთვის კოეფიციენტი დათვლილია შემდეგი ბრენდი სასტუმროების გათვალისწინებით:
Crowne Plaza Borjomi, Divan Suites Batumi, Golden Tulip Borjomi, JRW Welmond Hotel Spa Casino, Ambassadori Tbilisi Hotel, Citadines City Centre Tbilisi, Courtyard Tbilisi, Ibis Styles Tbilisi Center, Mercure Tbilisi Old Town, Hotel Citrus, Marriott Tbilisi Hotel, Millennium The Biltmore Tbilisi, Radisson Blu Iveria Hotel Tbilisi, ROOMS HOTEL Tbilisi, The Shota Hotel, The Shota Hotel, ibis Tbilisi Stadium, Cron Palace Hotel Tbilisi, Ramada Encore Tbilisi, Ameri Plaza, Best Western Tbilisi Art Hotel, Holiday Inn Tbilisi, Best Western Tbilisi City Center, Hotel Hotels & Preference Hualing Tbilisi, Wyndham Batumi, Holiday Inn Telavi, Radisson Collection Hotel Tsinandali Estate Georgia, Paragraph Resort & Spa Shekvetili Autograph Collection, Rooms Hotel Kazbegi, Radisson Blu Hotel Batumi, Sheraton Hotel Batumi, The Grand Gloria Hotel, Batumi Hotel, Hilton Batumi, Hotel Boulevard Batumi, Georgia Palace Hotel & Spa, Golden Tulip Borjomi, MOXY Tbilisi, Iota Hotel Tbilisi, Sheraton Grand Tbilisi Metechi Palace, Sole Palace, Tiflis Palace, Wyndham Grand Tbilisi, Radius Hotel Tbilisi.

დაცული ტერიტორიები

2020 წლის განმავლობაში დაცულ ტერიტორიებს 240,268 ვიზიტორი ესტუმრა, კლება წინა წელთან -80%-ს შეადგენს. უცხოელ ვიზიტორთა რაოდენობა დაცულ ტერიტორიებზე 26,432 იყო, კლებამ კი -95.7% შეადგინა. უცხოელ ვიზიტორებს შორის სჭარბობდნენ: რუსები (წილი 18.7%), გერმანელები (წილი 10.3%), ებრაელები (წილი 8%), პოლონელები (წილი 6.7%) და ლატვიელები (წილი 6.1%).

ყველაზე მეტი ვიზიტორი თბილისის ეროვნულ პარკს - 61,890 (25.8%), ყაზბეგის ეროვნულ პარკს- 28,515 (11.9%) და მარტვილის კანიონს - 21,489 (8.9%) ესტუმრა. ყველაზე მეტი უცხოელი ვიზიტორი კი პრომეთეს - 7,090 (26.8%), მარტვილის კანიონს - 3,401 (12.9%) და ყაზბეგის ეროვნულ პარკს- 3,390 (12.8%) ესტუმრა.

შემცირებული ვიზიტორების რაოდენობა დაცული ტერიტორიების შემოსავლებზეც აისახა. დაცული ტერიტორიების ტურისტული სერვისებიდან მიღებულმა შემოსავლებმა 899,076 ლარი შეადგინა, კლება წინა წელთან -90.4%-ია. შემოსავლების მიღების მხრივ ლიდერობდნენ: პრომეთეს მღვიმე - 290,589 ლარი, მარტვილის კანიონი - 255,644 ლარი, სათაფლია - 98,569 ლარი და ოკაცის კანიონი - 91,756 ლარი.

კოვიდმა და მასთან დაკავშირებულმა რეგულაციებმა მნიშვნელოვანი გავლენა იქონია დაცულ ტერიტორიებზე, კერძოდ:

უცხოელი ვიზიტორების წილი დაცულ ტერიტორიებზე 51%-დან 11%-მდე შემცირდა. უცხოელი ვიზიტორების რაოდენობის კლებამ -95.7% შეადგინა, მაშინ როცა ქართველი ვიზიტორების კლება -63.6% შეადგინა. შედეგად უცხოელი ვიზიტორთა წილი დაცული ტერიტორიების სტუმრების რაოდენობაში შემცირდა.

დაცულ ტერიტორიებზე ყველა დიდი კლება რუსეთის მოქალაქეების შემთხვევაში დაფიქსირდა. 2020 წელს ყველაზე დიდი რაოდენობრივი კლება რუსეთის მოქალაქეებს შორის დაფიქსირდა -120,345, მას მოსდევს ისრაელი -72,402 და პოლონეთი -46,646.

ვიზიტორების ყველაზე დიდი რაოდენობრივი კლება მარტვილის კანიონის, ყაზბეგის ეროვნული პარკის და პრომეთეს მღვიმეს შემთხვევაში დაფიქსირდა. მარტვლილის კანიონში ვიზოტორების კლებამ -168,405, ყაზბეგის ეროვნულ პარკში -166,713, ხოლო პრომეთეს მღვიმეს შემთხვევაში -164,919 შეადგინა. უცხოელი ვიზიტორების რაოდენობრივი კლება ყველაზე მეტად პრომეთეს მღვიმეს -135,756, მარტვილის კანიონს-124,630 და ყაზბეგის ეროვნულ პარკს-76,500 შეეხო, ხოლო ქართველი ვიზიტორების კლება ყაზბეგის ეროვნული პარკს-90,213, მარტვილის კანიონს-43,775, და ლაგოდეხის დაცული ტერიტორიებს -39,081.

დაცული ტერიტორიების მიხედვით შემოსავალში ყველაზე დიდი დანაკარგი პრომეთეს მღვიმეს, მარტვილის კანიონს და ოკაცეს კანიონს ჰქონდა. დაცული ტერიტორიების შემოსავლებში მთლიანმა დანაკარგმა -8,464,371 ლარი შეადგინა. აქედან პრომეთეს მღვიმეზე -3,447,437 (წვლილი კლებაში 41%), მარტვილის კანიონზე -2,665,656 (წვლილი კლებაში 31%), ოკაცეს კანიონზე -1,060,755 (წვლილი კლებაში 13%), მოდის.

ძირითადი ინფორმაცია
დაცული ტერიტორიები იქმნება უმნიშვნელოვანესი ეროვნული მემკვიდრეობის უნიკალური, იშვიათი და დამახასიათებელი ეკოსისტემების, მცენარეთა და ცხოველთა სახეობების, ბუნებრივი წარმონაქმნებისა და კულტურული არეალების დასაცავად და აღსადგენად; დაცული ტერიტორიები ასევე გამოიყენება სამეცნიერო, საგანმანათლებლო, რეკრეაციული მიზნებისათვის.

დაცული ტერიტორიების ძირითადი ფუნქცია ქვეყნის ბუნებრივი მემკვიდრეობის დაცვაა. მათ სხვა მრავალი ფუნქციაც აქვთ, ერთ-ერთი კი ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობაა. საზოგადოებისთვის ნათელი ხდება, რომ დაცული ტერიტორიები წარმოადგენენ არა შემოღობილ და ყველასათვის აკრძალულ ზონებს, არამედ მათი გამოყენება შესაძლებელია ტურისტული მიზნებითაც.

დღევანდელი მდგომარეობით საქართველოში შექმნილია: 14 სახელმწიფო ნაკრძალი, 13 ეროვნული პარკი, 40 ბუნების ძეგლი, 23 აღკვეთილი და 3 დაცული ლანდშაფტი; საქართველოში (IUCN-ის კრიტერიუმების მიხედვით) ხუთი სხვადასხვა კატეგორიის 93 დაცულ ტერიტორიას ქვეყნის მთლიანი ფართობის 11.38% (793,351 ჰა) უკავია.

დაცული ტერიტორიების განვითარებაზე პასუხისმგებელ ორგანო დაცული ტერიტორიების სააგენტოა. მის საქმიანობის სფეროს სახელმწიფო ნაკრძალების, ეროვნული პარკების, ბუნების ძეგლების, აღკვეთილების, დაცული ლანდშაფტების და საერთაშორისო მნიშვნელობის მქონე ჭარბტენიანი ტერიტორიების სისტემის მართვა წარმოადგენს.

მეთოდოლოგია
ვიზიტორები დაცული ტერიტორიებზე სტუმრობისას ავსებენ სარეგისტრაციო ფორმებს (წარმომავლობა, ასაკი, სქესი და ა.შ) ვიზიტორთა ცენტრებში, აღნიშნული მონაცემები ტერიტორიული ადმინისტრაციების მიხედვით გროვდება და მუშავდება დაცული ტერიტორიების სააგენტოში.

დაცული ტერიტორიების კატეგორიებია: სახელმწიფო ნაკრძალი, ეროვნული პარკი, ბუნების ძეგლი, აღკვეთილი, დაცული ლანდშაფტი, მრავალმხრივი გამოყენების ტერიტორია.

სახელმწიფო ნაკრძალი - მკაცრი დაცვა, საგანმანათლებლო და არამანიპულაციური კვლევები სპეციალური ნებართვით. ამ ტერიტორიაზე ტურისტული აქტივობები არ არის დაშვებული.

ეროვნული პარკი - ეკოსისტემის კონსერვაცია, განათლება, ტურიზმის განვითარება.

ბუნების ძეგლი - ბუნების თავისებურებების კონსერვაცია (მცირე ზომის განსაკუთრებული ტერიტორიის დაცვა).

აღკვეთილი - ბუნების დაცვა და შენარჩუნება აქტიური მართვის გზით.

დაცული ლანდშაფტი - ლანდშაფტის და/ან ზღვის აკვატორიის კონსერვაცია და ტურიზმის განვითარება.

მრავალმხრივი გამოყენების ტერიტორია - ბუნებრივი რესურსების მდგრადი გამოყენება.

დაცული ტერიტორიების სტატისტიკა მოწოდებულია დაცული ტერიტორიების სააგენტოს მიერ. დეტალური ინფორმაცია იხილეთ დაცული ტერიტორიების სააგენტოს ვებ გვერდზე:
http://www.apa.gov.ge/ge/
დაცული ტერიტორიების სტატისტიკა
(xsl) - https://bit.ly/3h4jbau

ვიზიტორთა სტატისტიკა წლების მიხედვით

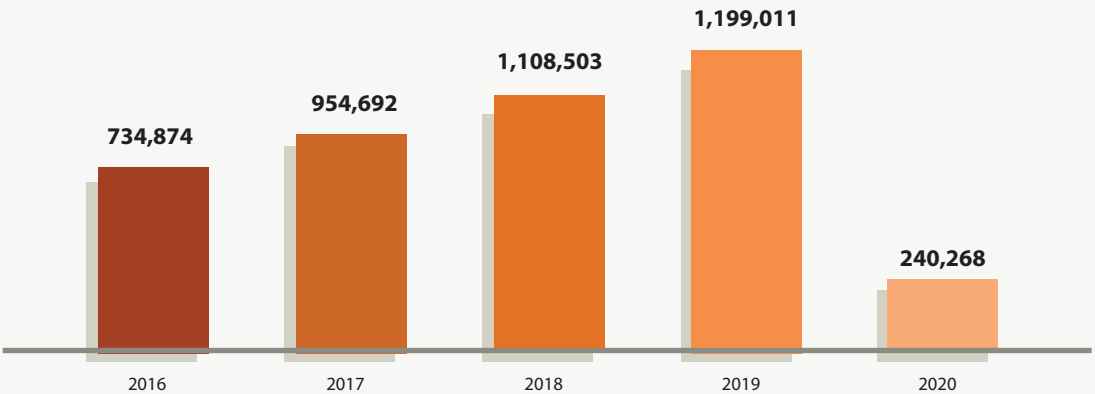

წყარო: დაცული ტერიტორიების სააგენტო

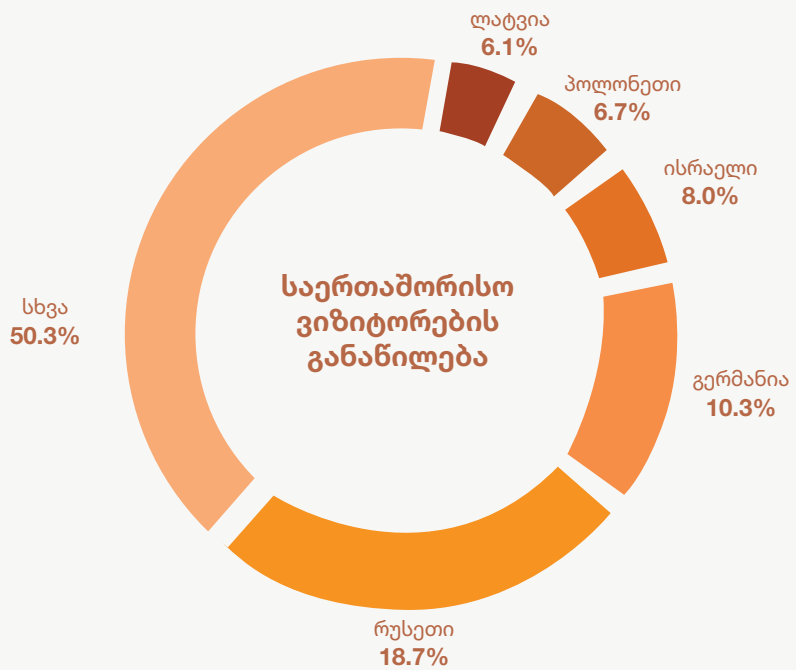

წყარო : დაცული ტერიტორიების სააგენტო

ვიზიტორები ეროვნების მიხედვით

	2017	2018	2019	2020	ცვლილება % 2019-2020
სულ	954,692	1,108,503	1,199,011	240,268	-80%
უცხოელები	412,529	529,023	611,989	26,432	-95.7%
ქართველები	542,163	579,480	587,022	213,836	-63.6%

წყარო: დაცული ტერიტორიების სააგენტო

ვიზიტორები დაცული ტერიტორიების მიხედვით

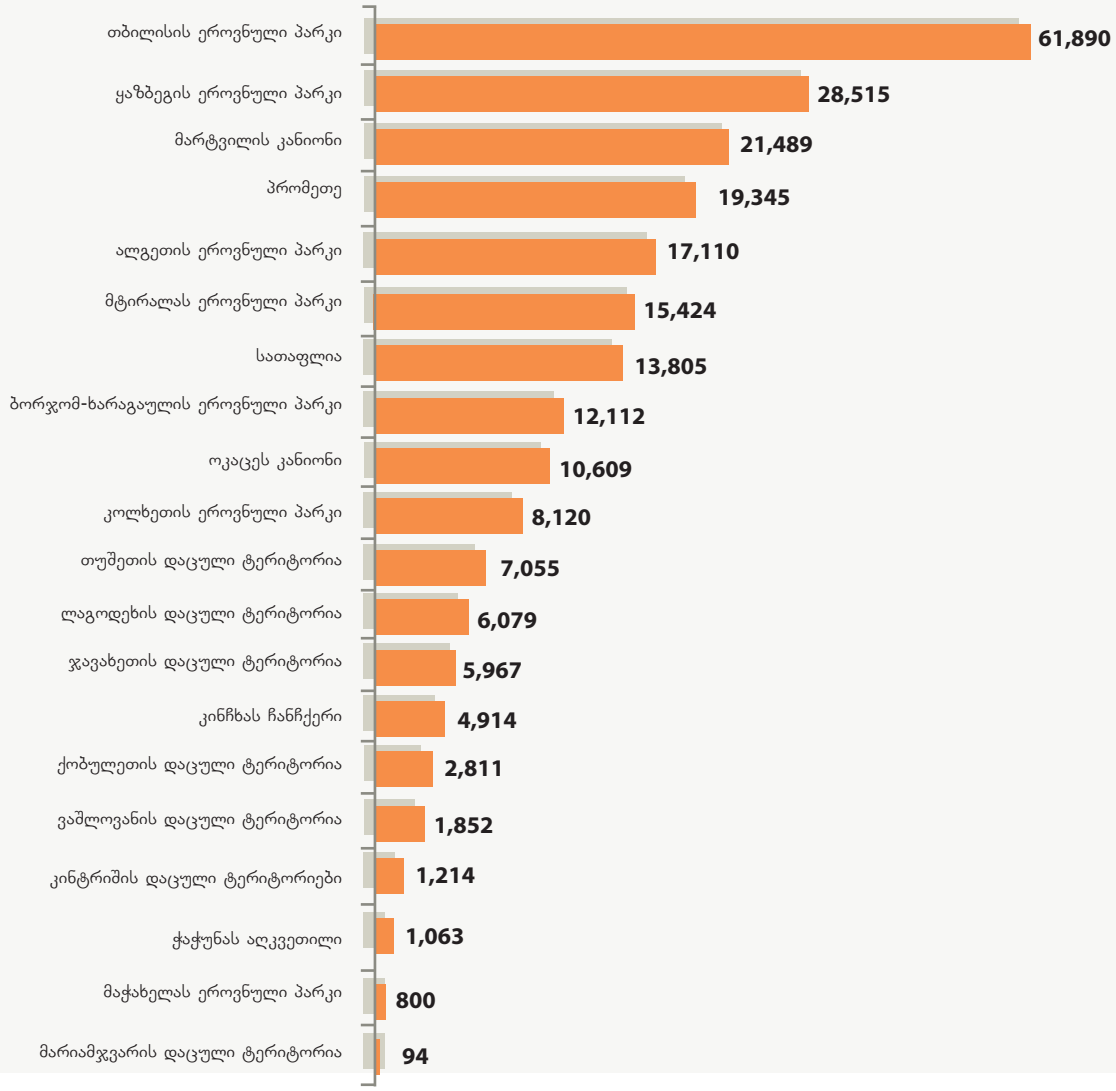

წყარო: დაცული ტერიტორიების სააგენტო

ქართველი და უცხოელი ვიზიტორების განაწილება დაცულ ტერიტორიებზე

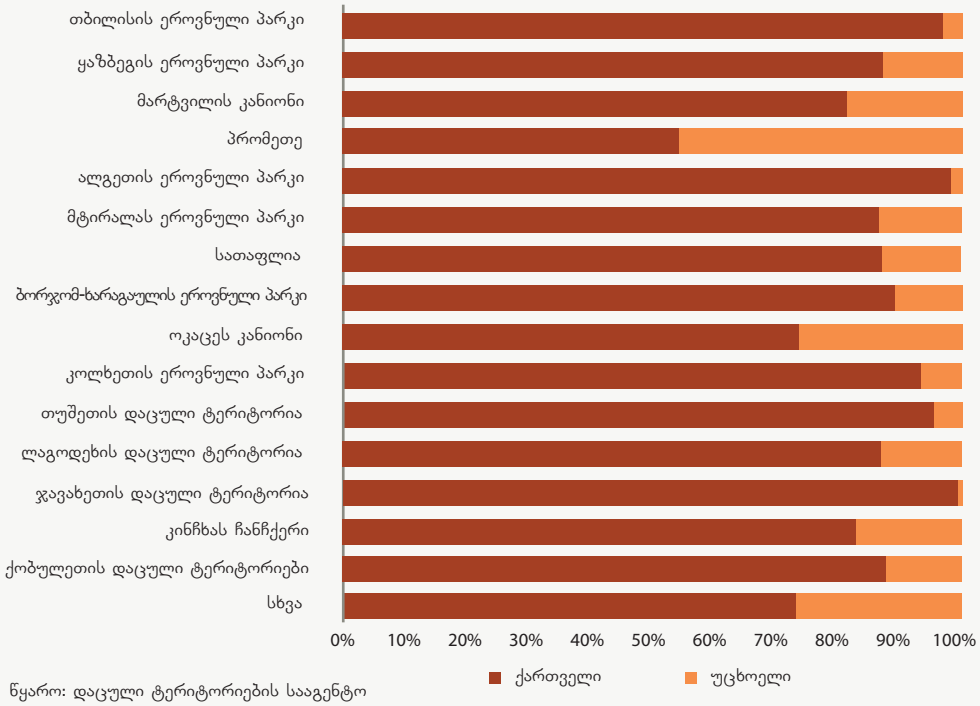

წყარო: დაცული ტერიტორიების სააგენტო

შემოსავლების სტატისტიკა დაცული ტერიტორიების მიხედვით (ლარი)

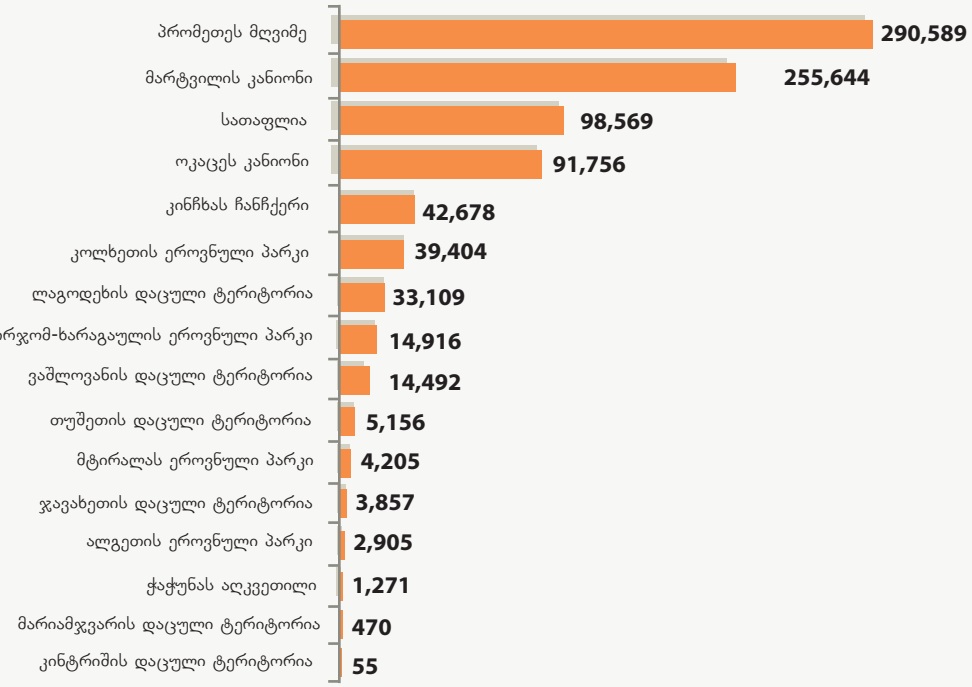

წყარო: დაცული ტერიტორიების სააგენტო

ტურისტული ტერმინები

აგენტი - პირი ან კომპანია (შემომყვანი ტუროპერატორი, ბითუმად ან საცალოდ მოვაჭრე), რომელიც ყიდის პროდუქტს მფლობელის ნაცვლად.

ბიზნეს ვიზიტორი - არის ვიზიტორი, რომლის ტურისტული ვიზიტის მთავარი მიზანი ბიზნესი და პროფესიული საქმიანობაა.

ბიზნეს ტურიზმი - აერთიანებს ვიზიტორებს, რომლებიც მოგზაურობენ ყრილობებისთვის, კონფერენციებისთვის, სემინარებისთვის, ვორქშოფებისთვის, სიმპოზიუმებისთვის, გამოფენებისა და სპეციალური ღონისძიებებისთვის.

გამყვანი ტურიზმი - რეზიდენტის მოგზაურობა თავისი ქვეყნიდან საერთაშორისო ტურისტული ადგილისკენ.

გრძელ დისტანციაზე მოგზაურობა - საერთაშორისო მოგზაურობა ტურისტულ ადგილამდე, რომლის ხანგრძლივობა ხუთ საათზე მეტია.

დისტრიბუცია - არხები ან ადგილები, რომელთა საშუალებითაც მომხმარებელი პროდუქტს შეისყიდის.

ერთდღიანი ვიზიტორი - ვიზიტორი, რომელიც ღამეს არ ათენებს საქართველოს ტერიტორიაზე.

ეროვნული ტურიზმი - ეროვნული ტურიზმი მოიცავს შიდა და გამყვან ტურიზმს, ანუ სხვაგვარად რომ ვთქვათ, რეზიდენტი ვიზიტორების აქტივობას მოცემული ქვეყნის შიგნით და გარეთ.

კვლევა - პროცესი, რომლის დროსაც შერჩევის შესახებ შეგროვებული ინფორმაციის საფუძველზე სტატისტიკური მეთოდოლოგიის სისტემატური გამოყენების გზით ხდება პოპულაციის მახასიათებლების დადგენა.

მეგობრების და ნათესავების მონახულება (VFR) - ვიზიტორები, რომელთა მოგზაურობის ძირითადი მიზანია მეგობრების და ნათესავების მონახულება.

მოკლე დისტანციაზე მოგზაურობა - საერთაშორისო მოგზაურობა ტურისტულ ადგილამდე, რომლის ხანგრძლივობა ხუთ საათზე ნაკლებია.

ონლაინ დისტრიბუცია - ინტერნეტისა და ვებ-გვერდების გამოყენება მომხმარებლამდე პროდუქტის მიწოდებისა და პრომოუშენისათვის.

ოპერატორი - ტურისტული პროდუქტის მფლობელი ან მენეჯერი.

რეზიდენტობის ქვეყანა - შინამეურნეობის რეზიდენტობის ქვეყანა განისაზღვრება იმის მიხედვით თუ სადაა შინამეურნეობის წევრების ეკონომიკური ინტერესების ცენტრი. თუ ინდივიდი ცხოვრობს ერთ წელზე მეტი დროით ქვეყანაში და მისი ეკონომიკური ინტერესების ცენტრი ეს ქვეყანაა, (სადაც დროის უმეტეს ნაწილს ატარებს) ის ითვლება აღნიშნული ქვეყნის რეზიდენტად.

საერთაშორისო ვიზიტორი - 15 წლის ან უფროსი ასაკის საქართველოს არარეზიდენტი მოგზაური, რომელმაც განახორციელა ვიზიტი საკუთარი ჩვეული გარემოდან საქართველოს ტერიტორიაზე ერთ წელზე ნაკლები დროით.

საერთაშორისო მოგზაური - ნებისმიერი ასაკის პირი, რომელიც გადაადგილდება სხვადასხვა გეოგრაფიულ არეალს შორის ნებისმიერი ხანგრძლივობითა და მიზნით. ის გამორიცხავს საქართველოს რეზიდენტ სხვა ქვეყნის მოქალაქეებს და მოიცავს საქართველოს მოქალაქეებს, რომლებიც უცხო ქვეყნის რეზიდენტები არიან.

საერთაშორისო ტურიზმი - მოიცავს შემომყვან და გამყვან ტურიზმს. იგი აერთიანებს ერთი მხრივ, ყველა იმ აქტივობას, რომელსაც ახორციელებენ ქვეყნის რეზიდენტები ქვეყნის საზღვრებს გარეთ როგორც შიდა ასევე გამყვანი ტურიზმის ფარგლებში. ასევე მოიცავს ყველა იმ აქტივობას, რომელსაც ახორციელებენ სხვა ქვეყნის რეზიდენტები ქვეყანაში შემომყვანი ტურიზმის ფარგლებში.

საკომისიო - გადასახადი, რომელსაც უხდიან აგენტს პროდუქტის ბაზარზე მიწოდებისთვის, დისტრიბუციის და გაყიდვის სანაცვლოდ.

სრულიად დამოუკიდებელი მოგზაური - მოგზაურები, რომლებიც თვითონ გეგმავენ თავიანთ მოგზაურობას. არსებობს დამოუკიდებელი მოგზაურობის სხვადასხვა ტიპები: მეგობრებისა და ნათესავების მონახულება, ზურგჩანთით მოგზაურობა და ნაწილობრივი პაკეტით მოგზაურობა.

ტურიზმის დისტრიბუციის სისტემა - დამოუკიდებელი ბიზნესების გლობალური ქსელი, რომელიც საშუალებას აძლევს მომხმარებელს მოძებნოს და დაჯაშვნოს მოგზაურობა.

ტურისტი - ვიზიტორი, რომლის მოგზაურობა მოიცავს ღამისთევას.

ტურისტული ადგილი - ტურისტული პროდუქტისა და ადგილის ერთობლიობა.

ტურისტული დანახარჯები - აღნიშნავს იმ თანხას, რომელიც გადახდილია ტურისტული მოგზაურობის დროს საქონელსა და მომსახურებაში, ასევე ძვირფას ნივთებში, რომელიც განკუთვნილია ან პირადი მოხმარებისათვის ან საჩუქრად გადასაცემად. აქ იგულისხმება როგორც თვით ვიზიტორების მიერ გაწეული დანახარჯები, ისე სხვების მიერ დაფარული ან ანაზღაურებული ხარჯები.

ტურისტული ვიზიტის მთავარი მიზანი - ტურისტული ვიზიტის მთავარი მიზანი არის მიზანი, რომლის არ არსებობის შემთხვევაშიც ტურისტული ვიზიტი არ შედგებოდა.

ტურისტული ინდუსტრია - ყველა ბიზნესი, რომელიც ჩართულია ტურიზმში, სადისტრიბუციო აგენტებისა და პროდუქტის მიმწოდებლის ჩათვლით.

შემომყვანი ტურიზმი - საერთაშორისო ტურისტული ნაკადების შემოსვლა ქვეყანაში, ასევე ცნობილია როგორც ექსპორტ-ტურიზმი.

შემომყვანი ტუროპერატორი (ITO) - დამაკავშირებელი რგოლი ტურისტული პროდუქტის მფლობელსა და უცხოურ კომპანიას შორის.ის ქმნის ტურისტულ პაკეტს და ყიდის მას პირდაპირ მომხმარებელზე ან უცხოურ კომპანიაზე.

შერჩევა - პოპულაციის ქვესიმრავლე, სადაც ელემენტების შერჩევა ხდება წინასწარ განსაზღვრული ალბათობით.

შეხვედრისა და წახალისების მგეგმავი - ორგანიზებას უწევს შეხვედრის, წახალისების და ღონისძიების ყველა ასპექტს.

შიდა ტურიზმი - რეზიდენტი ვიზიტორების აქტივობა მოცემული ქვეყნის შიგნით.

ჩვეული გარემო - ჩვეული გარემო, ტურიზმში ძირითადი კონცეფციაა და განისაზღვრება, როგორც გეოგრაფიული არეალი, რომლის ფარგლებშიც ინდივიდი აწარმოებს რეგულარულ ცხოვრების რუტინას.

ჩვეული რეზიდენტობის ადგილი - ჩვეული რეზიდენტობის ადგილი არის გეოგრაფიული ადგილი სადაც ადამიანი ჩვეულებრივ ცხოვრობს.

წამახალისებელი მოგზაურობა - წამახალისებელი მოგზაურობა არის მგზავრობა, რომელსაც პრიზის ან ჯილდოს სახით სთავაზობენ კარგი შედეგების მქონე თანამშრომლებს ან გაყიდვების აგენტებს.

ელექტრონული ბიბლიოთეკა

ტურიზმი ერთ სივრცეში

www.gnta.ge/publications

კვლევებისა და დაგეგმვის სამმართველო

ანგარიში მომზადდა საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის კვლევებისა და დაგეგმვის სამმართველოს მიერ.

სამმართველოს უფროსი: გიორგი ბრეგაძე
g.bregadze@gnta.ge

სპეციალისტი: ანა არაბული
a.arabuli@gnta.ge

სპეციალისტი: გიორგი ყაველაშვილი
g.kavelashvili@gnta.ge

ტელ: +995 322 43 69 99 (1820)
infostatistics@gnta.ge

მადლობა

ШИНАГАН САКМЕТА САМИНИСТРО

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო,
საინფორმაციო-ანალიტიკური დეპარტამენტი

GEOSTAT www.geostat.ge

საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

საქართველოს ეროვნული ბანკი
National Bank of Georgia

AGENCY OF PROTECTED AREAS

დაცული ტერიტორიების სააგენტო

GEORGIAN CIVIL AVIATION AGENCY

საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის სააგენტო

ISET
International School of Economics at TSU
Policy Institute

ISET-ის კვლევითი ინსტიტუტი

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
ჭოველიძის ქ. 10ა, 0108, თბილისი, საქართველო
ტელ: +(995 32) 299 11 11; +(995 32) 299 11 05
ფაქსი: +(995 32) 292 15 34
E-mail: ministry@economy.ge
www.economy.ge

Georgia

საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია
სანაპიროს ქ. №4, 0105, თბილისი, საქართველო
ტელ: +995 32 2 436 999
ფაქსი: +995 32 2 436 085
E-mail: info@gnta.ge
www.georgia.travel
www.gnta.ge

2020

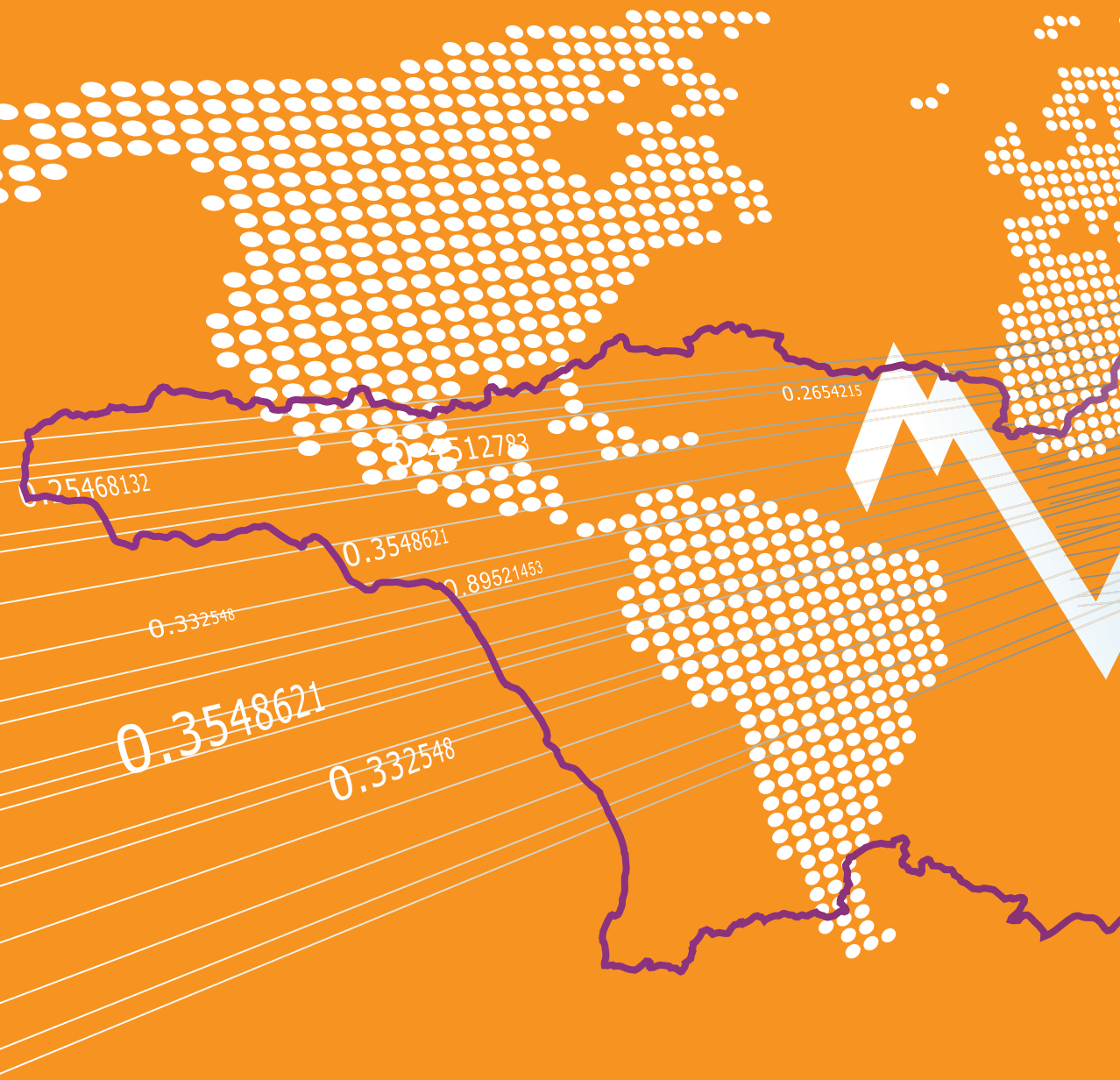

საქართველოს ეკონომიკისა და
მდგრადი განვითარების სამინისტრო
www.economy.ge

Georgia
საქართველოს ტურიზმის ეროვნული
ადმინისტრაცია
www.georgia.travel